

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

HÖGMAN

ILLUSTRERAD TIDNING
GRUNDLAGD AF
FÖR KVINNAN OCH HEMMET
FRITHIOF HELLBERG

SÖNDAGEN DEN 29 APRIL 1917.

HUFVUDREDAKTÖR:
ERNST HÖGMAN.

RED.-SEKRETERARE:
ELISABETH KREY.

Richard Wagners "Parsifal"

"VAR HELAD, FÖRSONAD OCH FÖRLOST!" klinga högtidligt Parsifals ord till Amfortas i Gralstemplet, då den sjuke konungen, i högsta förtviflan öfver sina kval, anropar Gralsriddarne att ge honom döden. Parsifal har berört hans sår med det heliga spjutet och Amfortas lifslånga plågor — straffet för hans syndafall — förvandlas i hälsa, kroppens och själens.

Så slutar Richard Wagners musikdramatiska mysterium "Parsifal", denna sublimes dikt i ord och toner om det djupast mänskliga och det förklaradt himmelska, om människosjälens vand-

på Kungliga teatern.

ring genom jordelivets stadier af frestelse, synd, botgöring och återlösning. Vi ha mött det stora ämnet förr i dikten, i Goethes "Faust", i medeltidsmysteriet och annorstädes i mer eller mindre djupgående gestaltning, men Wagners Parsifal når kanske den högsta skönheten tack vare diktens sammansmältning med en musik, som i sin strängt ädla form så att säga utkristalliserar den universella idén. En scen som Gralsriddarnes nattvard i templet med de mäktigt klingande köerna och Amfortas, höjande den rubinröda kalken, medan han anropar himlarnas Herre om

barmhärtighet och uppitran kupolen besiratas af ett guadomligt ljus, torde utgöra det mest omgripande af all stor poesi. — Kgl. teaterns arnster synas samt- och synnerigen vara starkt genomträngda af verkets anda, ty utförandet — såväl den krävande sängen som den svåra dramatiska framställningen — kännetecknas af en sällspord mognad och pietet. Ej mindre beröm fortjänar iofkapellmästare Järnefelt och hans orkester, som glansfullt uppfylla det svårtolkade partiturs alla kraf, regissör Harald André, som byggt upp det komplicerade sceniska verket tum för tum, och dekorationsmålaren Thorolf Jansson, hvilken pensel varit särskildt lycklig i återgifvandet af Gralstemplets mäktiga hvalfbågar och af rik katolsk stämning fyllda pelargångar. —

Har framförandet af Parsifal på vår främsta lyriska scen låtit vänta på sig, är framgången i stället så mycket fullständigare, och det är att hoppas, att publiken skall skaffa verkets betydelse ej blott nu, medan det äger nyhe-

"PARSIFAL:"

NATTVARDSSCENEN I GRALSTEMPLET

tens intresse, utan allt framgent. —

Den skickligt af Sigrid Elmlblad gjorda översättningen af Parsifal-texten har utkommit från Albert Bonniers förlag. I detta sammanhang vilja vi äfven påpeka H. S. Chamberlain, "Parsifals sagor" (Hugo Gebers förlag), en sagokrans af intagande färg och dessutom en god ledning vid studiet af Parsifalgestalten.

Ett och annat om musik och teater.

Konserterföreningen afslöt sin Brahmscykel med mästarens Ein deutsches Requiem, hvars döds- och uppståndelsestämningar till bibelns egen hugsväljande text delvis äro af en gripande skönhet. Ty åtskilligt af denna religiösa fondikt — den sanningen kan anmälaren ej undgå att uttala — sviker förväntningarna. Verket är som

REGISSÖR HARALD ANDRÉ

KUNDRY (FRIHERRINNAN LYKSETH-SKOGMAN)

PARSIFAL (BARTHOLD SCHWEBACK)

Ateljé Jæger foto.

Prenumerationspris:

Vanl. upplagan:		Praktupplagan:	
Helt år.....	Kr. 7.50	Helt år.....	Kr. 9.50
Half år.....	» 3.90	Half år.....	» 5.—
Kvartal.....	» 2.—	Kvartal.....	» 2.50
Månad.....	» 0.80	Månad.....	» 0.90

Iduns byrå och expedition, Mästersamuelsgatan 45.

Redaktionen: Riks 16 46. Allm. 98 03.	Expeditionen: Riks 16 46. Allm. 61 47.
Kl. 10—4.	Kl. 9—5.
Red. Högman: Riks 86 60. Allm. 4 02.	Annonskontoret: Riks 16 46. Allm. 61 47
Kl. 11—1.	Kl. 9—5.
Verkst. direktören kl. 11—1.	Riks 86 59. Allm. 43 04.

Annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:	
30 öre efter text.	Utländska annonser:
35 öre å textside.	35 öre efter text. 40 öre
20% förhöjning för särsk. begärd plats.	å textside. 20% förh. för särsk. begärd plats.

HOFKAPPELLMÄSTARE
ARMAS JARNEFELT

BLOMSTERJUNGFRURNA I KLINGSORS TROLLTRADGÅRD

DEKORATIONSMÅLARE
TOROLF JANSSON

ett af dessa högtidliga landskap frakterna kring Jordanen bjuda på och som konsterna hugfäst i templens hvälfningar. Där finns sublimes höjder, vederkvickande lundar och heliga städer, men också kala, ödsliga terränger, som hvarken beröra känsla eller tanke. För den absoluta Brahmsdyrkaren klingar detta gifvetvis som en hädelse, men det må i alla fall stå. — Af utförandet hade tydligen ägnats mycken omsorg. Som solister biträdde herr Carl Richter och fru Marguerite

Gautier-Wenner-Green; den forres vackra baryton gjorde god effekt, medan däremot sopranen sjöng onyanserat och foga klangskönt. Kören skottes med aplomb af Nya Filharmoniska sällskapet.

Vid foreningens sista ordinarie konsert för arbetsåret fagnades publiken med Hugo Alfvéns friska symfoni nr 3, E-dur, en tondukt färgad bade af Soaerns sprittande lynne och Nordens björkusande svärmeri. Wilhelm Stenhammar spelade Beethovens Pianokonsert nr 4, G-dur och gjorde naturligtvis sin sak som den mästare han är. Men nog kunde föredraget, exempelvis af slutsatsen, vivace, ha varit mera tändande och lösgjordt från den tornäma bundenhet, som förlänade det eljes briljanta spelet en viss torka. Programmet innefattade äfven en svensk nyhet, en lyrisk fantasi för orkester af Sigurd von Koch, benämnd "I Pans rike". Det var vildmarksstämmningar undfångna dels under vandringar i fjällen, dels vid läsning af Knut Hamsuns "Pan", komponisten sökt omsätta i toner. Det hela klingade rätt modernt och föreföll skickligt gjort, men tycktes knappast ha tillkommit under någon starkare inspiration.

Ett par gifvande sonataffnar ha hållits af fröken Aurora Molander och herr Sven Kjellström med namnen Bach, Mozart och Reger på programmen. Fröken Molanders pianistiska talang och herr Kjellströms violinkonst framburo på ett i allo lyckligt sätt de olika tonverkens skönhet.

Ett par konserter, hvilka väckt mindre vanlig uppmärksamhet, ha gifvits af Den kgl. hof- och domkyrkokören från Berlin. Dessa körprestationer under anförande af professor H. Rüdell och upptagande äldre och nyare religiösa tonverk, från Palestrina och till Wagner, utmärkte sig för en stämmornas rent klingande färgning och en föredragets precision och nyansrikedom, som endast den strängaste skolning och det finaste musikaliska sinne kunna åstadkomma. De ljusa gossrösterna och de mörka mansstämmorna bildade klangeffekter af sällspord skönhet — de förde i vissa ögonblick tanken till de heliga legendernas skildringar af rymdens änglakörer.

Det härstädes nybildade Musikaliska sällskapet framträdde jämväl med en körkonsert under ledning af direktör David Ahlén. Kören bjöd på ett friskt röstmaterial och ett vördadt föredrag. I synnerhet utmärkte sig damerna för ett delikat schatteradt pianissimo. Pro-

grammet var helsvenskt och hade att framvisa en rikedom med kompositioner på folkvisans grund. Fru Signe Rappe sjöng några solonummer af Emil Sjögren, Bror Beckman o. a. och glädde sig som tillföre med stämmans välklang och föredragets nobless.

Brottmålsdramatik lyckas merendels fånga publikens intresse. Är då denna brottmålsdramatik så skickligt inställd på scenen som amerikanen E. L. Reizensteins skådespel "På de anklagades

Fru Brunius och Wanda Rothgardt i "På de anklagades bänk" på Svenska teatern. Goodwin kamerabild.

båda göra sin stora scen med en natursanning, som haller åskådarna i andlös spänning. Det groft sensationella är icke alldeles borta ur handlingen, men på det hela taget hör pjäsen till genrens bättre. En viktig barnroll spelas af en tolfårig lös Wanda Rothgardt, som visar sig uppgiften öfverraskande väl vuxen. Hennes replikbehandling är både klar och förståndig och spelet röjer förvånande litet af instruktions tvång. Så att den lilla damen har tydligen en framtid på scenen. Samtliga roller få för öfrigt ett godt utförande, och skulle några särskildt markeras, vore det herr Hammaréns rolige hofmästare, vars motsvarighet kan sökas hos mr Jingle i Dickens' Pickwick-klubben, och herr Cederlunds med kraft framställda allmänna åklagare. — De många tablåerna passera med erkännansvärd raskhet tack vare den praktiska vridscenen.

Paul Hallström, den talangfulle författaren och skådespelaren vid Folkteatern, visar en oförtröttad alstringsförmåga — nu senast genom två dramatiska studier "Dualism" och "Ett narrspel" samt en satirisk bagatell, "Johanssons moral", hvari såväl författaren personligen som några af Folkteaterns öfriga bästa artister bidraga att gestalta de tre styckena så att deras litterära egenskaper erhålla tillbörlig relief. Dualism är åtskilligt påverkad af Strindberg; där samlas intresset kring forstmästaren, en duktigt tecknad vildmarks-människa, åt hvilken författarens spel ger otvivelaktigt verklighetsprägel. Ett narrspel har ett lyckligt uppslag — en clowns fingerade kärleks-tragedi, utspelad i klädloggen till en cirkus — och äfven i genomföringen af motivet röjer sig god dramatisk blick. Den mera lustspelsartade Johanssons moral är åtskilligt konstruerad, men huvudpersonen är förträffligt skildrad. Scenen i prästens sal, där den moraliske Johansson sitter inkilad mellan sina två kärestor och vädjar till sin själaherde för att få råd angående hvilken af de båda kvinnorna han skall utse till hustru åt sig, äger en påtaglig komisk effekt utan att slå öfver i det burleska, på samma gång det absoluta i hans sedliga uppfattning fyndigt satiriseras. Herr Hallströms begåfning som dramaturg synes i allmänhet inriktad på en mera djupgående människoskildring än hvad våra författare af folkstycken vanligen måkta med. Af honom är tvifvelsutan åtskilligt godt att vänta.

ARIEL.

IDUNS KOKBOK

AF
ELISABETH OSTMAN.

är den bästa kokbok för det svenska hemmet.

5:te upplagan nu utkommen.

Pris Kr. 5: 50 inb.

Pröva

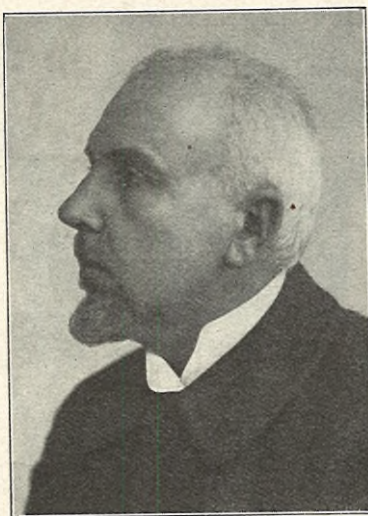
Tuppens Zephyr

och Ni köper ingen annan.

Gif oss bröd!

NU ÄR STUNDEN, NU ÄR DAGEN!
Nu står ödet för vår port.
Hör de dofva kopparlagen,
rungande från ort till ort!
Alla tidens klockor ringa
nu till kamp på lif och död.
Hör, de mana, hör, de tvinga:
Gif oss bröd!

Ej med svärdet, nej, med plogen
är det nu det kämpas skall.
Lägg då handen redobogen
till det höga offerkall!
Landets märg och kärna tryta.
Gamla Sverige lider nöd.
Upp att nya tegar bryta!
Skapa bröd!

Rundt om våra trängda gränser
står en vanvettsvärld i brand.
Ingen hoppfull stjärna glänser.
Ingen räcker oss sin hand.
Må vi sluta då tillsamman
kärft och tätt till eget stöd.
Må vi, härdade i flammen,
skapa bröd.

Dikt af Johan Nordling.

Ej en fotsbredd mark och mylla
månde nu fåfänglig stå.
Skördar, skördar måste fylla
stenigt ör och snårig vrå.
Ej en hand får vekligt svika
budet, som oss mäktigt bød,
alla lika, alla lika:
Skapa bröd!

Dragen ut då, man och kvinna,
till det fosterländska vär!
Ingen må för ringa finna
nu sin mödas sista skärf.
Nu är stunden, nu är dagen
för vår kamp på lif och död.
Hör de dofva väktarslagen:
Gif oss bröd!

Sångaren. En vårhistoria af Per Edman.

—VINTERN RASAT UT BLAND VARA
fjällar — —

Likt en svärm fåglar, som på en gång lyfta,
där hundrade fladdrande vingpar bilda en
samlad, stigande sky, steg O. D.-körens vår-
hälsning mot den blå himlakupan, som just
öfver Uppsala förefaller särskildt hög. Kan-
ske därför att domkyrkans hvassa spets inte
skall ränna genom det blå glasfaket, kanske
därför att det högtbyggda slottet skall få rum
därunder, kanske ock därför att de lärda,
som hafva sin gång därnere mellan digra bi-
bliotek och vetenskapliga institutioner skola
erinras om att mellan mänskligt vetande och
den gudomliga visheten dock råder ett af-
stånd, att om en af dem steg på en pyramid
af alla institutionerna, staplade på hvaran-
dras tak med universitetet på sin backe till
grund, han inte ens, om han hade domkyrko-
spiran med sig såsom stilett, skulle nå upp
att peta och karfva i vishetens sten.

Nå, låtom oss ställa ned Carolina Redi-
viva på sitt krön och alla de öfriga hederliga
byggnaderna på -is och -anum på sin mer
eller mindre klassiska mark, och experimen-
terom inte med de lärde herrar, hvilka med
logikens hela auktoritet otvifvelaktigt skulle
klassificera oss under näsvishetens grupp, el-
ler — kanske af lärd tankspriddhet alldeles
glömma bort att bemöta oss.

Denna dag i hvarje fall inte deras. Det
är majs första dag, ungdomens och kanske
mera än alla andras, sångarnas dag. Ty
med sång och hvita mössor tågar maj in i
Uppsala, i sång brusar vårjublet ut, kring
sångarna och sången fylka sig alla för att i
dess stämning gifva och taga emot bekräf-
telsen på sommaren.

— Se hur härligt majsol ler — — —

Majsolen log öfver mössornas hvita sam-

meisdrifva, tog med ett strålände nådigt le-
ende emot sångarhyllningen ur de unga stru-
parna.

Tätt kring det böljande hvita slöt sig en ra-
batt af hundrade flicksommarrhattar, med ro-
senkransar och buketter. De dominerade
gladt den tätpackade människomassan kring
studenterna, hundrade små flickfötter tram-
pade otåligt den lilla fläck trängseln med-
gaf dem, höjde sig på tåspetsarna så att sko-
sulorna veko sig. Ifriga flickhalsar sträckte
sig till sin dubbla längd för att se, se, ty att
endast höra är för flickor inte nog, då det
gäller studenter.

Någonstans midt inne i mängden kunde
man fått se en blåklintbukett i en hvit hatt.
Men såg man ett ögonblick bort och sedan
sökte den igen, fanns den inte längre på
samma plats som nyss. På något mystiskt
sätt hade den kommit längre fram mot ram-
pen vid det hvita. Behändigt följde den med
den vågrörelse, som alltid genomgår en ifrig
människomassa, tills man slutligen upptäckte
den som en lädrifven ruskprick, alldeles invid
den hvita ön i människohafvet. Då hängde
den på sned vid ett litet flicköra, dit den för-
passats af ett uppretadt hattbrätte med skära
rosor och sammetsband.

Blåklintsflickan hette Karin Årbäck och
var en liten herrgårdsfröken från ett af de
gamla godsens med hvitrappning, högt tak
och dunkla Vasa-anor, af hvilka Uppsala-
slätten har så många.

Karin log i kapp med majsolen. Platsen
var idealisk. Hon stod nu tätt bredvid den
ryggvända Director Musices, och hade lik-
som denne hela kören framför sig. Hennes
glada bruna ögon sökte. De gled snabbt
öfver basar och altar och började leta bland
tenorerna.

Ett par flickögon finna alltid den de söka,
men se sedan heller ingenting annat. För
Karin sjöngs hädanefter körens samtliga
stämmor af den långa blåögda tenoren, han
med mössan så långt bak i nacken, att det
ljusa håret syntes litet framom skärmen. Hela
den präktiga O. D.-kören bestod endast af
en man, dess mäktiga styrka, hvilken på så
nära håll nästan förnams konkret, bars af en
enda stämma.

Sven Arne såg också ut som en sångens
genius. Han höll hakan högt lyftad, öfver
läpparna flödade sångens osynliga flod, medan
ögonen speglade dess jubel eller svär-
meri. Han hörde ingenting annat än sången,
som kom brusande inifrån honom själf,
strömma ut, förena sig med de andra teno-
rernas, sammansmälta med basar och altar.
Hans ögon lyssnade rakt upp i det blå, som
sågo de sången själf stiga och breda ut sig,
bäras allt högre af nya tonflöden.

Ovillkorligen gjorde Karin samma rörelse
efter, då hon såg Sven med ett kraftigt kast
på nacken jublande slunga ut:

— Nu är det vår, nu är det vår.

Lindblads vårsång med sin skiftande, sti-
gande och dalande melodi dröjde sig kvar i
Karins hjärna. Långt efter studentuppvalt-
ningens slut, sedan Karin fått rätt på sitt
sällskap, som hon slingrat sig ifrån, gick hon
och smågnolade "Lärkan dri-il-lar högt i
skyn", tills hennes broder bad henne sluta
upp med det "förbaskade hickandet".

Det stod ett krig på narri i Odinslunden.
Vapnen voro de små glada konfetti, som med
sitt lustiga mångfärgade snöfall yrde i luften.
Karin var en tapper valkyria, som aldrig sågs
blekna i stridens vimmel. Tvärtom fingo
hennes kinder en allt varmare färg, och ögon-
nen blänkte af stridslust. Men till och med

S:ta Birgittaskolan
Textilarbe ten. Gardiner, Linneutstyrlar,
Broderier och Spetsar i största urval.

Regeringsgatan

Kungl. Hofjuvelerare

Bordsilfver

K. ANDERSON

Praktkatalog gratis och franco
Stockholm och Göteborg.

den tappreste kan sättas ur stridbart skick, isynnerhet om hon blir lömskt anfallen bak-
ilrån, som en gång då hon, Karin, skrattande
vände sig om och oförmodadt en väldig kon-
fettibomb kreverade framför hennes ansikte
och tog andan ifrån henne och förblindade
henne så, att hon endast kunde skimta ett
par skrattande blå ögon och en ljus hårvåg
under en tillbakaskjuten vit mössa.

— Förlåt, lilla fröken Brunöga — men en
vacker halföppen flickmun kan jag omöjligt
se utan att täppa till — antingen med kon-
fetti eller — hm — någonting annat.

Karin rodnade och frustade konfetti och
försökte säga "oförskämdt", men just det
oförskämdt oförskämda hos syndaren afväp-
nade det lindriga försöket att åtminstone
låtsas vara ond. Oemotståndligt som om
någon kittlande strukit Karin öfver läpparna
med ett strå, drogös de till ett leende. Men
hon klippte hjälplöst med vänstra ögonlocket
och gned ögat.

— Hur är det fatt? Kom det i ögat också?

— Jaa.

— Få se —

Han tog henne om hakan och lyfte upp an-
siktet och började med sin näsdukssnibb peta
i ögonvrån, där en liten konfettiatom fastnat.
Operationen gick lyckligt, trots att den för-
sig gick midt i stridsvimmel, där såväl kirur-
gen som patienten knuffades och klämdes
från alla sidor. När den var öfver tog han
en röd ros från sitt rockslag, slog Karin där-
med ett lätt slag på munnen, tryckte den se-
dan öfverdrifvet himlande mot sina egna läp-
par och stoppade den slutligen ned mellan
hennes krage och hals. I nästa ögonblick
hade den mera än rörliga massan af konfetti-
kastande skiljt de båda åt, men då hade Ka-
rin redan med en behändig, speciell flickrö-
relse petat rosen längre ned på bröstet in-
nanför linnet.

Litet längre fram på sommaren inträffade
något, som alla flickor otvifvelaktigt skulle
betecknat såsom en "våddig tur". Karins yngre
broder blef nämligen kuggad i skolan. Däri
låg nu visserligen inte turen, utan däri, att
kandidat Arne kom till Aspö för att läsa med
honom under sommaren. Inte blef det myc-
ket läst eller "tagit upp", men magistern lyc-
kades i alla fall med sin sorglösa förtröstan
"vissst tusan går det" smitta sin litet modfällde
discipel, så att denne verkligen, när hösten
kom, lyckades klara sig upp i klassen. Och
därmed var ju ändamålet vunnet.

Den sommarn blommade det rödare rosor
än annars på fröken Karins bruna kinder,
och i hvaritdera hennes öga var det såsom
ett tändt ljus framför ett brunt sammets-
draperi. De rosorna blommade för Sven
Arne och de ljusen brunno för honom. Men
det finns så mycket blommor och ljus i vär-
lden att man omöjligt kan taga alla hem till
sitt, en del få nöja sig med att lysa och
dofta vid vägen.

Sven gick sorglöst sjungande den vägen
fram. Han var sångare, ingenting annat, som
måste sjunga, därför att sången sitter
honom i själen, ligger honom på läpparna.
Känslorna bli till toner, talet till sång, han
jublar, svärmar, klagar i rytmer och melo-
dier.

Ingen delar så frikostigt med sig som
sångaren. Han låser inte inne sin skatt,
stänger inte om den och rufvar öfver den.
Nej, sångaren är aldrig snål. En slösare är
han, som med fulla händer öser ut sin skatt,
öser ur sångens och stämningens lefvande
källa.

Som intet förmår den öppna våra ögon,
öron och hjärtan. Där ord och tal skulle gå
oss in och ut genom öronen, där tränger
sången ned i hjärtat och rör våra känslor.

Den låter upp våra ögon för mycket af
världens härlighet, vi själfva kallsinnigt och
obeaktande skulle gå förbi.

När Sven Arne sjöng "Solen lyser in i alla
gläntor" eller "Klar blir åter himmelens sky",
då blef det så som han sjöng. Och om aft-
narna då de rodde på den lilla Aspövikens,
medan "Lugn hvilat sjön" med sin rofyllda
stämning fyllde vidden mellan Stenholmen,
som i norr nästan ville stänga vikens utlopp
i Stora sjön och Aspö herrgårds byggnad i
söder, då lade sig hvarenda liten krusning,
och man såg aftonen såsom en blid, dunkel
skepnad ljudlöst nalkas och likt en slöjgrå
jättetrollslända sänka sina utbredda vingar
öfver sjö och land.

Då kunde det ibland hända att Sven, då
han lystnat lade sitt huvud i Karins knä och
med låg, sakta röst, liksom endast för sig
själf — eller henne — eller kanske för dem
båda sjöng "Liten Karin", "Inga lill" eller
någon annan liten visa om kärlek. Liten
Karin vågade knappast andas. Det blef så
underligt stridigt inom henne. Hjärtat fyll-
des af lycka, men gråten kom i halsen. Den
lilla kvinnan förstod dunkelt, att det endast
var sin stämning, sångaren sjöng; om den
bröts skulle strax både kärleken och liten
Karin vara glömda.

Ett par gånger hade det hänt att Sven
fångat Karin, då hon kommit springande ge-
nom trädgården och skrattande kysst henne.
Då steg glädjen som en lysande bubbla in-
om henne, men den brast, då hon genast
efteråt erinrade sig hvad han sagt första
maj, om att täppa till hvarje vacker flick-
mun.

En dag råkade Karin halka nere på båt-
bryggan. Foten vrickades och hon var ur
stånd att taga ett enda steg. Då lyfte Sven
henne upp och bar henne uppför den långa
trädgårdsgången fram till byggnaden.

För vandrigen i lifvet, den ä' så tung att gå,
de' ä' så många mödor, som man ska' genomgå,
men har man blott en trogen vän,
en trogen och uppriktig en,
de' lättar lifvets börda, ja, om man blott ä' två.

Det var vackert att se den kække, unge
studenten med de glada blå ögonen och
den hvita mössan på det ljusa yfviga håret
komma sjungande med flickan i sin famn.
Men Karin grät. Det gjorde så ondt i foten,
sade hon. Men det gjorde mycket mera
ondt i hjärtat, ty nu kände hon att han, som
bar henne, endast var en glad och lustig
sångare, som sjöng af sjudande lifskraft
och lefnadsglädje och därför att han fann
situationen trefligt pikant. Den gången skulle
sångaren tegat, för att i stället lyssna till det
lilla flickhjärtat, som tickade mot hans eget.
Men hennes sångare var själf alldeles för
uppfylld af musik för att höra det lilla knäp-
pandet i hennes hjärtesträngar. Han skulle
aldrig bry sig om att aflyssna den melodin,
det förstod hon, därför gjorde det så ondt
och därför grät liten Karin.

På hösten strax efter det kandidat Arne
rest, for Karin till Uppsala, för att genomgå
en sjukvårdskurs. Hon hade fått upp ögo-
nen för att lifvet är en allvarlig sak, som
man bäst rår på med arbete.

Terminer och ferier växlade. Sven Arne
gjorde inte stor skillnad på de båda. Det vill
säga under terminen läste man ju litet, ten-
terade ibland, tog ämnet — kanske, tja, an-
nars fick man väl gå upp en gång till, hej
sjung om studentens lyckliga dagar. Fast
man är studerande kan man inte jämt sitta
nedgräfd bland döda, stumma böcker, me-
dan den lefvande härliga ungdomen sjun-
gande drager förbi. Upp och sjung med,
sången och glädjen de följas åt — hurra!

Men tiden, tiden går, medan man sjunger
också. Då liten Karin stod färdig med sys-
termössan på håret, hade Sven inte hunnit
med mera än ett par kläna tentamina. Men
det förstås en del andra saker bredvid stu-
dierna — en massa kör-repetitioner — äfven
sången fordrar allvar och arbete — med-
verkat vid otaliga konserter och uppvakt-
ningar, spelat med i åtskilliga spex, sjungit
minst tusen serenader under flickfönster, va-
rit på bröllop i domkyrkan, hvars ändlöst
långa midtelgång kom den blygaste brud att
till slut lyfta sin blick från golfvet för att se
framåt, om man aldrig skulle hinna fram
till altaret och prästen.

O. D.-kören skulle åter ut på sångarfärd.
Genom hela riket skulle hvitmössorna draga,
från stad till stad och skörda blommor och
flickleenden, applåder och loford i pressen.
De första besöken skulle gälla småstäderna
kring Mälarstranden. Fyrisångaren låg ry-
kande klar, sångarna stodo samlade på däck
och på stranden de hundraden, hvilka följt
ned dem för att få höra körens afskedshäls-
ning. Man skrattade, hejade, sjöng däruppe
på däck, man var glad, drog ut på seger-
fåg. Det dröjde innan båten lade ut, och un-
der tiden sjöngs sång på sång.

Syster Karin hade kommit för att se sin
sångare fara. Alldeles intill kajen hade hon
sin plats, midtför där Sven stod, framme vid
relingen, med mössan som vanligt långt bak
i nacken. Han sjöng för fulla lungor, slun-
gade ut tonerna, som för att gifva luft åt ett
öfversvallande jubel.

Karin log. Så lik sig han var, sångare,
sångare alltid. Men så upphetsad han såg
ut, ögonen hade bestämdt febergång. En
ängslan ville smyga sig öfver henne, hennes
skärpta blick såg skuggor under de lysande
blå ögonen och ett par allför hefta fläckar
på kinderna. Nå, men så tog han då inte
heller måttligt i, hvem som helst kunde få
litet feber af att rasa på det sättet. Karin
log igen, det var endast hennes dumma sjuk-
systerinstinkt, som kommit henne att se feber
och skuggor.

"Sätt maskinen i gång, herr kapten — —"

Ändtilligen gled ångaren ut, strök lätt med
kajen — nu uppfattade hon tydligt Svens röst
bland de andras. Det var nästan endast en
hväsnings, så hes var den. Karin blef åter
kall af ångslan och såg förskräckt upp på
honom. Men hans blick var riktad rakt utåt,
han sjöng för full hals utan att höra sin egen
röst.

Men så fick han syn på henne. Med ena
handen svängde han mössan, medan han
med andra skickade henne en slängkyss.

— Hej, lilla Brunöga, skrek han högt, men
rösten brast och han måste sätta mössan för
munnen för att kväfva ett hostanfall. I nästa
ögonblick var han åter med i sången.

— — vänner på stranden,
som vinka med handen,
farväl, farväl, på den gungande färd — farväl

För andra gången förde slumpen Sven
Arne i Karin Årbäcks väg. Men det var en
grym slump och inte densamma Sven som
förra gången sjungande burit henne på sina
starka armar.

Det är så vanskligt med den mänskliga
styrkan, lifvet själf får på den, om man inte
förstår hushålla. Och Sven hade aldrig varit
någon hushållare, en slösare var han, och nu
var allting utfömdt. Allt som fanns kvar af
det rika spänstiga lif, som en gång varit, var
den lilla gnista, som nu glimmade mot slock-
nandet.

Systers ögon vaktade det bleka ansiktet
på kudden, där den ljusa hårvågen som all-
tid låg fram i pannan.

På Vikens gods.

En herrgårdsroman af

GUNHILD PALMÆR,

— Låt mig få sitta bättre upp och andas en gång till, syster.

Karin lade sin arm om hans rygg och reste honom upp mot kuddarna.

Det kom en glad glimt i hans öga.

— Minns ni den gången på Aspö, då lilla Karin vrickat foten? Den gången bar jag er som ett litet knyte i mina armar — nu är det er tur att knoga på mig.

Han skrattade litet, men fick hosta, och låg en stund tyst.

— Ni grät, vill jag minnas.

Syster log vemodigt.

— Det gjorde väl ondt, kan jag tro.

En äkta spjufverblick lifvade det matta blå.

— Syster, jag har allt kysst er — flera gånger till och med — ja, rodna bara —

Systers händer foro öfver kinderna som för att stryka bort rodnaden.

Den sjukes ögon följde henne inte längre. Han forffor, liksom han talat för sig själf.

— Skulle nog inte ha släppt lilla Brunöga ur mina armar den gången — — har allt varit en lättsinnig krabat — är mycket jag har suddat bort.

Men det låg ingen ånger i rösten, ingen önskan att få något ogjort i ögonens uttryck. Han log i stället, ett medlidsamt, förlåtande leende öfver sig själf, så som den ler, som vet, att han skulle göra alla sina dumheter om igen, om tillfällena komme åter.

Det syntes en klar blå himmel genom fönstret. Luften var vårligt lätt och solen sken.

— Hvad är det för dag i dag, syster, efter vädret är så fint?

— Första maj.

— Första maj. Det kom nästan med klang. Hvad är klockan — — O, syster, då sjunga de in maj därute nu, just nu — vintern ra —

Det var endast en rossling. Han såg ångsfullt på henne.

Men Karin log sitt soligaste, mest glittrande leende, som om han inte misslyckats, så som hon lett den första första maj.

Då vek åter ångesten från hans ansikte. Uttrycket blef lyssnande.

— Syster, jag kan sjunga — vill endast spara rösten tills jag kommer upp.

Han var redan så nära öfver på andra sidan att han förblandade de minnenas röster, som i denna stund sjöngo inom honom, med sin egen verkliga röst.

Läpparna rörde sig. Syster Karin böjde sig fram för att höra. — O, hur härligt majsol ler —

Det klampade och skrapade på en gång klumpigt och försiktigt utanför dörren. Så kom det som en brusande våg därutifrån:

— Vintern rasat ut bland våra fjällar —

Innan syster hunnit hjälpa eller hindra honom hade Sven ställt sig på knä i sängen. Han sjöng med, sjöng med hjärta och själ, fast endast några pipande rosslande ljud kommo öfver läpparna.

Så öppnades dörren försiktigt. Fyra hvitmössor kommo in, en efter en. Det var kvartetten Sven senast tillhört, med en ny man som tenor i hans ställe.

Men Sven hade fallit tillbaka i systers armar. O. D:isten hade sjungande gått genom dödens port.

De fyra hvitmössorna stodo tysta och tårade. Så tog förste tenoren sin mössa och satte den på den döde kamratens hufvud. Syster rätade på den, sköt den långt tillbaka i nacken, så att den ljusa hårslingan syntes framom skärmen.

heter vår nya följetong, som tar sin början i veckans Romanbiblioteksbilaga. Dess författarinna har redan gjort sig fördelaktigt känd i litteraturen, särskildt genom sin för några år sedan utgifna bok "Levanders och annat nutidsfolk". Den roman vi nu ha nöjet meddela vår läsekrets är en både känslig och liffull herrgårdsroman från 1860-talet med förträffligt tecknade karaktärer, logisk händelseutveckling samt genomträngd af en etisk åskådning, som dock aldrig tager sig docerande uttryck från författarinnans sida, utan spontant framgår ur själfva skildringen.

Vägen till de eviga stjärnorna.

Novell af HENRIK ULLMAN.

(Forts. o. slut.)

— VET NI, MONSIEUR, JAG ÄR SÅ glad, så; jag har just fått bref från min far och han skrifer, att han och mor och Ivan är på väg till Rom, där de ämna inträffa redan som i öfvermorgon och invänta min ankomst. Vi skall sedan tillsammans resa till Rivieran och Paris på en tid och så hem. — Visst är Capri härligt alltid; men vet ni, när man gått här ensam som en fånge i snart två år, så är det väl inte underligt, om man börjar få hemlängtan. — Jag reser redan i morgon med kvällsbåten, om inte doktorn lägger hinder i vägen. —

— Jaså; redan i morgon. — Arne hade plötsligt blifvit allvarsam och det drog en mörk sky öfver hans ansikte. Och som drifven af en dunkel aning vände han sig häftigt mot den unga flickan. — Ivan, sade han; hvem är Ivan? — Är det er bror? — Honom har ni aldrig talat med mig om. —

Vera var för glad för att längre behålla några hemligheter; hon skrattade som ett öfvermodigt barn och rodnade icke ens, när hon besvarade hans fråga.

— Ivan; å nej då! Inte är han min bror, inte. Jag har ingen bror, bara två systrar;

Ett tack.

Genom Idun, som når de många hemmen i vårt land, ber jag att få frambära mitt varma tack för allt, som på min halfsekelsdag kommit mig till del af godhet, kärlek och erkännande. Detta kännes godt och styrkande för mig personligen, men jag ser däri förnämligast en hyllning åt det höga kall, som fick blifva mitt, nämligen uppfostrarens. Uppsala den 20 april 1917.

CAROLA ENEROTH.

det måste ni väl veta. — Ivan är min trollovade, med hvilken jag ämnar gifva mig, så snart vi komma hem. — Se så, nu stal ni också till sist den hemligheten från mig och nu tror jag inte, det finns fler att ta...

Slaget kom för häftigt och oförberedt. Arne vacklade till och blef hvit ända ut på läpparne; men han lyckades med en öfvermänsklig ansträngning behålla falletningen, så att Vera ej märkte något. — De veko af från piazzan och följdes åt ner genom gränden till sitt "albergo", medan flickan pratade i ett utan att fästa sig vid sin följeslagares tystnad och förvirring. Utanför hennes dörr räckte han henne som vanligt handen och bjöd lugnt godnatt.

Men när han blef ensam i sitt rum, var också hans sista motståndskraft bruten. Det var som om allt på en gång brustit inom honom och han plötsligt sjunkit ihop till en bräcklig spillra af sitt forna jag. Han kastade sig påklädd rak lång på sängen, borade hufvudet i kudden och brast i konvulsivisk gråt.

— Allt sviker och alla öfverge de mig; blott inte mor, hviskade han åter och åter mellan snyffningarne. Och han förstod, att nu hade han förlorat den sista kontakten med lifvet och för honom fanns ingen räddning mer. — Så kunde han då ej ha långt kvar till målet...

Arne sof ingenting den natten och steg tidigt upp. Det var så mycket, som skulle uträttas, tyckte han, så han förstod bara inte, hur allt skulle hinnas med. Han arbetade rastlöst i flera timmar.

Först var det några afskedsord till Vera, hastigt nerkastade på baksidan af ett visittkort; och så hans packning, som skulle ställas i ordning. Därpå måste han räkna ut, hur mycket han var skyldig "il padrone" för sista veckan och lägga af det i ett kuvert. — När allt detta var klart, återstod brevet hem till fadern. De var det svåraste af allt; och nu sveko honom plötsligt krafterna. Han ansträngde sig till det yttersta för att hålla sina tankar samlade och få ner dem på papperet; det blef bara till besynnerliga krumelurer och streck, som icke liknade bokstäver. Arne började och ref sönder, började på nytt och ref åter sönder arket. Efter en halftimmes fruktlöst arbete uppgaf han försöket. Han slog in sin klocka och plånbok i ett papper och lyckades till sist få skrifvet utanpå i stora, olympliga bokstäver: Till den gamle hemma; med tack från arfvingen och sonen Arne! — När det var färdigt, kände han sig utmattad som efter ett öfvermänskligt arbete och drog en suck af lättnad och befrielse. —

Just som solen bröt igenom dimmorna ute på hafvet och det ringdes till "angelus" i den närbelägna kyrkan San Stefano, var han klar med allt, tog sin hatt och smög sig osedd ut i den daggvåta morgonen.

Hela dagen irrade han planlöst omkring i det brännande solskenet uppe bland bergen. Han gick som i sömn utan att ana, hvar han befann sig, knappast utan att ens längre veta, hvem han själf var; blott att han måste gå där, jagad af sin oro och de pådrifvande rösterna i sitt inre.

Ett par gånger tyckte han sig höra steg och rop i närheten; och det kom plötsligt för honom, att det måste vara hans far, som sökte honom: hans far och förvaltaren, bruksbokhållarne och alla de soliga smederna voro ute på skallgång för att föra honom hem igen. Men han gömde sig ångestskälvande under några kullvräktas stenblock, tills de sökande åter drogo bort. —

Nej, han skulle inte låta fånga sig; han ville inte hem; inte hem till Bergshamra igen för att bli lefvande begrafven — nu när han var så nära målet för sin långa vandring.

I skymningen kom han på halsbrytande klippstigar upp till Monte Tiberio. Han hade tappat hatten; håret hängde tofvigt kring hans upphettade ansikte, hans kläder voro sönderrifna och händerna blodiga efter allt klättrandet bland klipporna. — Fra Giovanni stod i dörren till kapellet och hälsade honom förfärad.

— Men, signore; hvar i all världen har ni hållit hus hela dagen? — Och milda madonna, så ni ser ut! — Här har varit folk nerifrån byn tre gånger i dag och frågat efter er; och signorinan själf kom hit upp och sökte er, fastän hon hade så brådtom; för hon skulle resa som i kväll, sade hon.

Arne skrattade till; ett kort hest skratt. — Jaså, de ha sökt mig och signorinan har frågat efter mig; så vänligt af dem — allesamman; af henne särskildt. Men jag tänkte; att jag hade min frihet och fick komma och gå som jag behagade; eller har jag inte, säg, fra Giovanni? — Han talade i nervös, upphetsad ton och de förvirrade blickarne irrade oroligt omkring utan mål. Fra Giovanni blef ängslig öfver hans förstörda utseende och försökte tala lugnande.

— Jo, jo visst, signore; visst har ni er frihet. Men nu skall ni gå hem i alla fall. Solen har redan gått bakom Ischia; inom kort är det full natt och det kan bli svårt nog att hitta ner igen.

— Ja, jag skall gå hem, fra Giovanni; jag skall strax gå. — Arne hade gått fram och stannat vid pelaren, som uppbar den gyllne Lourdesmadonnan, spejande utåt den blanka golfen. Plötsligt spratt han till och såg sig förvånad omkring, som om han häftigt väckts ur en långvarig sömn.

De sista reflexerna af solen hade hastigt plånats ut från den orörliga hafsytan och i samma stund fändes oräkneliga stjärnor högt öfver honom och djupt därnere i vattenspeglarna. Och någonstans långt därborta dref en båt, som inom sina svartmålade relingar förde hans eget hjärta, hans sista hopp och bittra längtan. — Allt detta hade han ju sett förr; men när och hvar? — Jo, nu mindes han det. — Att han då inte lagt märke därtill för länge se'n!

— Drömklippan! — Han var ju åter på sina drömmars berg, där han stått förut så många gånger. Men nu var det ingen

Anna Wrangels utställ-

— JAG SER HELA VÄRLDEN SOM färglickar, ja, jag är kolorist, som ni nog kan förstå, säger friherrinnan Anna Wrangel von Brehmer till Iduns representant, då vi träffa henne hos Gummesons, där hennes till bortåt ett trettiotal uppgående dukar, te sig som lysande, brokiga fläckar i gråvädret. Friherrinnan själf är som en vårdag, det strålar om henne af arbetslust och solskenshumör, och man kan godt förstå att hon målat trettiotre taflor på aderton månader, ett dylikt kraftprof förefaller helt naturligt från denna lifskraftiga dam.

— Hvad vill ni veta mera? Hvar jag fått min utbildning? Jag har mest lärt mig själf, gick och ritade i Düsseldorf, då jag var sexton år, kom till Paris, då jag var tjugu, och gick två år på akademien där i skulptur, ja, skulptur, ty jag måste lära mig att det fanns linjer

Friherrinnan Anna Wrangel von Brehmer, född Fachte, och hennes son.

dröm längre. — Och plötsligt bröts tystnaden omkring honom af sång; ické den stämman och de orden, som han kände sedan gammalt och älskade. — Men vackert var det i alla fall.

Fra Giovanni hade, drifven af stundens ingivelse, gått in i kapellet och satt sig att preludiera vid orgeln. Nu brusade genom den öppna portalen en gammal hymn till madonnans ära ut i kvällen. Arne stödde sig tungt mot pelaren och lyssnade spändt med ansiktet begrafdt i händerna. Fra Giovanni sjöng med from andakt:

Consolatrix miserorum,
Suscitatrix mortuorum,

Porträtt af fru direktör Bouveng med dotter, måladt af friherrinnan Anna Wrangel.

Mortis rumpe retia.
Intendentis tuae laudi
Nos attende, nos exaudi,
Nos a mortel libera! —

— Fräls oss från döden! — Innan orgeln åter tystnat, hade Arne lämnat sin plats och raskt gått de få stegen fram till randen af afgrunden. — Så vill jag gå till stjärnorna som jag gjort det i min dröm, tänkte han och steg lugnt upp på den låga stenbalustraden vid "Dödsklippan".

Fra Giovanni kom i detsamma åter ut ur kapellet. — Seså, signore, nu har madonnan gjort undret. Nu är det ju öfver, inte sant, och nu är ni lugn igen; och så följas vi åt neråt byn. — Han talade jollrande som till ett barn. Då fick han syn på den sinnessjuka uppe på barriären; han sprang förskräckt fram för att söka hejda honom. — Heliga madonna, bad han bevekande; nej, inte det, signore, inte det; tänk på signorinan; tänk på...

Men Arne hvarken hörde eller såg honom längre. Hans själ var redan på flykt mot stjärnorna...

Månen höjde sig just öfver den gamla ruinen borta på Monte Solaro och sköt en bred ljusflod öfver dalen, som kom den gyllne Mariabilden att stråla likt klart guld. Arne vände ansiktet upp mot henne, korsade armarna öfver bröstet och slöt ögonen.

— Nu går jag till de eviga stjärnorna, mumlade han för sig själf.

Så gick han tyst till hvila i djupet...

Capris alla näktergalar sjöngo i den ljuma natten, som om ingen sorg eller död härskade på jorden; och från sagoöns alla blommande rosensnår och hvita fruktträdgårdar steg doften som en bedöfvande rökelse mot stjärnorna.

Men vid altaret uppe i Santa Marias lilla skumma kapell låg fra Giovanni på knä med händerna hårdt knäppta omkring rosenkranzen. Han hade fändt alla ljusen framför den heliga Jungfruns bild; och med blicken fäst vid hennes utgrundligt leende ansikte, läste han med skälfvande stämma dödsmissan:

— De profundis clamavi ad te, Domine. — Domine, exaudi, vocem meam! — Requiescat in pace! — Lumen aeternum eiluceat! — In saeculis saeculorum! Amen!

ning hos Gummesons.

också, nödvändigheten af den saken hade jag absolut klar för mig. Sen har jag arbetat på egen hand, och då och då skickat in ett par arbeten till någon internationell salong, bara för att pröfva, om jag dugde till något. Men utan modell kan jag ingenting åstadkomma, jag skulle inte kunna rita en stol en gång — bara med en modell kommer jag in i arbetstagen, men då går det.

Friherrinnan Wrangel har utställt en gång förr i Stockholm tillsammans med sin man. Men denna gång uppträder hon ensam med ett antal mycket märkliga porträtt och några landskap. Det utmärkande draget i hennes konst är som hon själf säger färgen, men porträtten visa också en stark förmåga att karaktärisera modellen. Det är en utställning, som man har behållning af att se.

ETH. K.

Ett kvartsekel hos Alma Mater.

VARTERMINEN 1892 FUNNOS I UPPSALA 14 UNGA STUDENTSKOR, som sedan de vederbörligen af sina respektive fäder ledsagats till lärdomsstaden och där inkvarterats hos någon moderlig prästänka samt presenterats för sin nations inspektor och kurator, lämnats åt sitt öde. Samma omfångsamma

fäder hade ock innan de afrest hunnit gifva sina döttrar en allvarlig förmaning att ej genom besmittelse från någon af de öfriga 13 förlora något af sin dyrbara kvinnliga charm. Och så gingo de där och betraktade hvarandra nyfiket misstänksamt, men dock smått hypnotiserade genom det fasanfullas hemliga tjuskraft. Terminen gled framåt och man sträfvade på i bildningens branta backe, då och då oundvikligen sammanträffande på föreläsningar, seminarier och nationsställningar, så att man tvangs att göra bekantskap och att få ögonen öppna för att det måste varit misstag med de öfriga trettions uppseendeväckande frigjordhet. Det gick t. o. m. så långt att man började diskutera möjligheterna för en kvinnlig studentsammanslutning.

Detta projekt hade dock ännu mycket vaga konturer, då plötsligt något inträffade, som gjorde att hela studentskeflocken, drifven af en gemensam helig vrede, samlades på dåvarande Törneblads konditori beläget vid Sysslomansgatan. En bof, en ung svensk student, som studerade i Leipzig, hade i ett lyskt studentorgan på det skamligaste nedsvärat de svenska studentskorna och insinuerat både det ena och det andra i fråga om deras deltagande i nationslivet. Detta fordrade naturligtvis en ljungande protest och till den ändan stiftades Uppsala Kvinnliga Studentförening, som alltså till en början var en försvarsförening, som i enlighet med 90-talets höga civilisation, skulle icke så mycket insamla medel till kulsprutor och luffförsvar, som med andans svärd draga blankt mot tidens fördomar.

Det blef följaktligen på Törneblads konditori, som denna ungdomliga förening såg dagens ljus. Spiritus rector vid detta tillfälle var enligt traditionen icke föreningens första ordförande, nuvarande fil. dr. Lydia Wahlström, utan Gerda Lundberg, senare gift Hellberg. Det första officiella sammanträdet hölls i en sal i en lägenhet Fyrisgatan 3, där någon af medlemmarna då bodde. Rummet var blott till hälften uppeldadt och så knapphändigt möbleradt, att en del af deltagarna i brist på annan sittplats sutto uppkrupna på det stora bordet i salens mitt. De 14 som vid detta tillfälle, den 6 april 1892, inskrefvo sina namn i den nybildade föreningens matrikel voro: ordf. Lydia Wahlström, v. ordf. Thua Granström, gift Wigardh, sekr. Eija Frölich, gift Munch af Rosenschiöld, Gulli Rossander, gift Petrini, Gerda Lundberg, gift Hellberg, Anna Synnerdahl, †, Signe Söderström, gift Trygger, Ada Nilsson, Alice Thunberg, Alma

JUR. KAND.
EVA ANDÉN

FIL. DR.
EVA V. BAHR

FIL. LIC. ANNA BECKMAN
f. Nilsson

FIL. DR.
GUNHILD BERGH

FIL. LIC.
SIGRID DRAKE

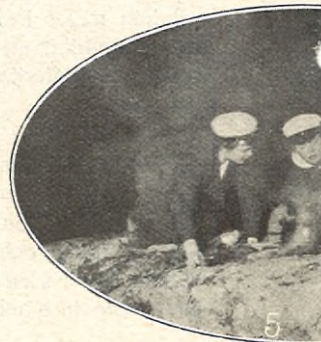
DOCENTEN VID UPPSALA UNIVERSITET
ELSA ESCHELSSON

FIL. LIC. ELSA GEZELIUS
f. Schück

FIL. MAG.
BETH HENNINGS

1. De kvinnliga studenter, som 1892 bildade Uppsala Kvinnliga Studentförening. Stående, från vänster: Ellen Nordenstreng, Berna Skog, Lydia Wahlström, Signe Trygger, Gerda Hellberg; sittan-

Uppsala kvinnliga studentförenings 25-års-jubileum. Några erinringar af Gurli Westgren.

Sundquist, Ellen Lindhult, gift Nordenstreng, och Tekla Hammar.

Tempora, mutantur. Den 6 april 1892 deltog 14 studentskor i det konstituerande sammanträdet, nu ett kvart sekel senare har antalet vuxit till 150 i Uppsala studerande medlemmar och under föreningens 25 åriga tillvaro ha cirka 550 alumner varit inskrifna i dess matrikel. Af dessa 550 ha ungefär 50 procent oskadliggjorts i konkurrenshänseende genom äktenskap och ha nu som ett förärfbringande eller hälsosamt elixir, hur man nu tar det, genomströmmat den svenska samhällskroppen och gjort sitt till att bekämpa de befäkligheter, som framförts mot kvinnans idkande af universitetsstudier.

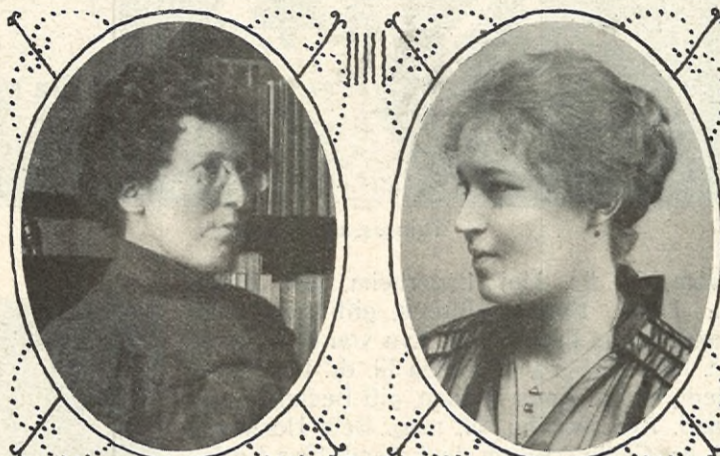
Pioniärernas tunga värf är slutfördt och de unga flickor, som nu så käckt och obesväradt blicka fram under studentmössans skärm, tänka förmodligen ej på, att det en gång fördrades mod för en kvinna att visa sig i denna hufvudbonad och att hon då gick genom en korseld af häpna och indignerade blickar. Detta skedde, inom parentes, första gången Valborgsmässoafton 1894, då dr. Lydia Wahlström förmått föreningens medlemmar underteckna en skrivelse, hvare de förbundo sig att denna dag bära mössan. Och så var isen bruten.

Det är icke längre som försvarssammanslutning mot yttre förföljelse och trakasserier, som Kvinnliga Studentföreningen är af behovet påkallad. Studentskorna ha nu som kår ett stadgadtt anseende och en artikel af det slag, som den unge studenten i Leipzig tillät sig år 1892, skulle troligtvis nu med en axelryckning lämnas åt sitt värde. Däremot är det i egenskap af sammanhållande element bland studentskorna som föreningen har sitt stora berättigande och som den fungerar utmärkt.

Föreningen, som numera har sin egen lokal i Fackskolans nybyggnad, Trädgårdsgatan 10, sammanträder en gång i månaden, hvarvid något föredrag åhöres, ofta åtföljdt af diskussion, hvarefter gemensam tesupé inlagas. Enligt gammal tradition hålles i slutet af april hvarje år högtidssammanträde, då ett hvarje år nyförfattadt spex uppföres. På detta sätt har föreningens arkiv rikats med en massa dramatiska arbeten af mer eller mindre värde, bland hvilka särskildt märkes spexet "Paul Bange och Stora Karskberg", som uppfördes någon gång på 90-talet och som är författadt af fil. kand. Klara Johansson (Huck Leber). En liten axplockning har gjorts ur denna dramatiska litteratur och skall

med en del tillägg utgifvas som "Uppsala Kvinnliga Studentförenings visbok". De bästa delarna af detta häfte äro att tillskrifva fil. mag. Märta Lindquist, som ofta vid högtidliga tillfällen strängt sin lyra i föreningens tjänst.

Som ordförande ha fungerat: fil. dr. Lydia Wahl-

FIL. DR. KLARA JOHANSSON
(Huck Leber)

TEOL. KAND.
ELSA KARLSSON

MED. LIC.
JULIA KINBERG

FIL. DR.
ANNA PAUES

DOCENTEN VID STOCKHOLMS HÖGSKOLA
FIL. DR. EVA RAMSTEDT

FIL. MAG.
INGRID REUTERSKIÖLD

FIL. LIC.
HULDA RUTBERG

ÄRKEBISKOPINNAN
ANNA SÖDERBLOM f. Forsell.

de: Gulli Petrini, A. Christie-Linde och Polly Eidem.

2-4. Från en utfärd till Flottsund 1913.

5. Vid Valborgsmässoåbåten vid Norby.

"Prinsessan Törnrosa".

En populär musikkår i spexet "Polskt blod".

ström, fil. lic. Maj Lagerheim, gift Björk, fil. kand. Stina Wittrock, gift Berg, med. kand. Helga Fick, fil. dr. Eva von Bahr, med. lic. Julia Kinberg, docenten fil. dr. Eva Ramstedt, fil. lic. Anna Nilsson, gift Beckman, jur. kand. Eva Andéhn, fil. mag. Beth Hennings, fil. dr. Gunhild Bergh, teol. kand. Elsa Karlsson, fil. mag. Ingrid Reuterskiöld samt dess nuvarande ordförande fil. dr. Gunhild Bergh, som återvalts.

Af de unga studentskor, som någon tid af föreningens 25-åriga tillvaro tillhört dess krets, hafva gifvelvis många senare förvärfvat sig ett känt namn inom olika verksamhetsområden. Främst bland dessa är då att notera dr. Lydia Wahlström, märkeskvinnan inom den svenska kvinnosakens historia och hvilken stridbara namn värdigt inledde föreningens ordförandelängd. Dr. Wahlström har alltid forfärat att vara en af Kvinnliga Studentföreningens mest intresserade medlemmar och gynnat den med flera värdefulla föredrag. Af de 13, som bestridt ordförandeposten förtjänar att framhållas, utom dr. Wahlström, f. d. docenten vid Uppsala universitet fil. dr. Eva v. Bahr, hvars lifliga intresse för föreningen varit af så mycket större betydelse, som hon utan tvifvel är en af de lyckliga, hvilka genom sin person-

"Polskt blod". Sultanen mellan sina två favorit-sultaninnor Pera och Tubana.

lighets makt äga förmågan att slipa upp facetterna på sin omgifnings mest dolda själsliga ädelstenar, och på så sätt kunnat sätta lif i sammanträden, som annars skulle blifvit skäligen matta. Af öfriga representativa namn böra nämnas utom föreningens 14 första medlemmar och dess 13 ordförande hvilka uppräknats här ofvan: Docent Elsa Eschelson, ärkebiskopinnan Anna Söderblom, f. Forsell, fil. dr. Anna Puaes, fröken Klara Johansson (Huck Leber) och fil. dr. Walfrid Munch-Petersen, f. Palmgren.

Föreningen har att glädja sig åt tvenne stipendier, föreningens eget stipendium samt justitierådinnan Signe Tryggers, det senare en donation på 10,000 kr., som skänkts till minne af gifvarinnans silfverbröllopsdag i december 1916.

Uppsala Kvinnliga Studentförening firar i år sitt 25-årsjubileum och det behöfver väl ej nämnas, att denna högtid kommer att celebreras med en stor klang- och jubelfest. Stort galasammanträde med åtföljande spex och supé kommer att hållas å Norrlands nations stora sal den 28 dennes och det är att hoppas att nuvarande och f. d. medlemmar så fulltaligt som möjligt då komma att samlas för att deltaga i det vivat, som helt säkert kommer att höjas för föreningen.

Meddelande från Iduns

MED ANLEDNING AF ATT BILDHUGGARINNAN fröken Alice Nordin, som inom Idun-akademien representerade den bildande konsten, utgår ur akademien genom lottning, riktas härmed en vädjan till vår läsekrets att inkomma med förslag på någon svensk målarinna eller skulptris, som kan anses lämplig att intaga den ledigvordna platsen. Vidare anhåller akademien att våra läsare behagade inkomma med förslag

Interiör från studentskeföreningens klubblokal, Trädgårdsgatan 10.

Telemachia.

Kvinnliga akademi.

till pristagare för 1918, hvari angifves någon svensk kvinna, som kan anses berättigad till hederspriset 1,000 kronor för belönande eller främjande af någon förtjänstfull kvinnlig gärning. Det är af synnerlig vikt att respektive förslagsställare så noga som möjligt motivera sina förslag samt underteckna dem med sina fullständiga namn och adresser. Förslagen torde insändas till akademiens sekreterare med. dr. Karolina Widerström, Gamla Kungsholmsbrogatan 19, Stockholm, ju förr dess hellre, senast före utgången af oktober månad.

Tre prima balleriner från 1914.

Kvinnoporträtt till dagskrönikan.

Anna Bugge-Tostrup.

Marie Mathisen.

Helene Fris.

Elsa Gullberg.

Lisen Gyllenram.

Sigrid Pay.

STOCKHOLMS SOCIALA INRÄTTNINGAR äro för närvarande föremål för studier af två norska damer, bägge journalister från Kristiania. Fröken Marie Mathisen har statsstipendium för att sätta sig in i svenska sociala institutioner och praktisk utbildning för kvinnor. Hennes tidning Morgenbladet, som hon tillhör sedan fem år tillbaka, har i henne en värderad kraft, då det gäller att ge läsekretsen en inblick i viktiga frågor, som röra kvinnor och barn eller för de insamlingar till olika välgörande ändamål, som Morgenbladet föranstaltar i stil med våra svenska tidningar. Fröken Mathisen har särskildt kommit att ägna sitt intresse åt vården af tuberkulossjuka, då hennes intresse förfogar öfver en fond med ändamål att understöda sådana sjuka. Hon har legat i det slitande dagsjournalistiska arbetet i tjugu år, var Norges första kvinnliga journalist, och har sett många yngre krafter inträda på banan vid hennes sida.

Fröken Mathisens vän och reskamrat fru Anna Bugge-Tostrup har lämnat man och barn i Kristiania för att i det för henne okända landet Sverige få några nya intryck, som måhända komma att omsättas i Ukens Revy, som är den publikation fru Tostrup närmast är bunden till. Medan fröken Mathisen uteslutande ägnar sig åt det journalistiska arbetet har fru Tostrup böjelse för

det litterära och har skrivit några noveller och skisser, som med begärlighet antagits af norska veckotidningar. Fru T. har också större litterära planer för framtiden.

Patriotiska sällskapets stora guldmedalj har tilldelats fru Helene Fris som en erkänsla för mångårigt, troget församlingsarbete inom Katarina församling i Stockholm. Fru Fris har varit med i verksamheten i Katarina arbetsstuga sedan den började och det blir 30 år till hösten, och har för öfrigt på mångahanda sätt ägnat sina krafter åt församlingsvärd, där hennes organisationsförmåga och klara, rediga hufvud har tagits i anspråk i rikt mått.

Fru Elsa Gullberg, som under tio år tillhört Svensk Hemslojd, där hon utfört ett betydelsefullt arbete, har valts till ledare af Svenska Slöjdföreningens förmedlingsbyrå, en nyinrättad afdelning, som tagit till sin uppgift att söka ävägbringa samarbete mellan hemslojd och industri. Fru Gullberg får här ett rikt fält för sin energi och sin praktiska och konstnärliga läggning, och Slöjdföreningen är otvivelaktigt att lyckönska till valet.

Fröken Lisen Gyllenram i Stockholm fyl-

ler den 28 april 70 år. Fröken Gyllenram är sedan snart 25 år innehafvarinna af det långt utom Sveriges gränser kända Gyllenramska pensionatet vid Linnégatan. Detta pensionat var det första i Sverige, som grundades efter verkligt kontinentala linjer. Efter en genomgripande ombyggnad af huset 1913-1914 framstår fröken Gyllenrams pensionat i fullt modern skick, men dess stora popularitet hvilat ytterst på dess innehafvarinnas personlighet, som i sig förenar den fint bildade världsdamen, van att representera och den vakna, kloka nutidskvinnan. Idun har vid ett föregående tillfälle ägnat fröken Gyllenrams lifsgärning en mera utförlig behandling, vi vilja nu endast bringa våra lyckönskningar till 70-årsdagen.

Annu en norsk dam har Idun nöjet att presentera sina läsare. Det är fröken Sigrid Pay, som en längre tid uppehållit sig i Stockholm. Fröken Pay har i Kristiania sedan flera år tillbaka en bokbinderiskola, som är mycket besökt. Själ är hon en utmärkt skicklig och erfaren bokbindare, som lärt yrket i Paris och London och har utfört ytterst dyrbara och vackra band. Fröken Pay lämnar undervisning åt amatörer äfven i Stockholm.

Litteratur.

HERRAR BOKFÖRLÄGGARE SYNAS FÖR närvarande mera än någonsin vara benägna att rikta bokmarknaden med gedigna praktverk, det må nu gälla arbeten som falla inom vetenskapens eller den sköna litteraturens områden. Ett nytt bevis härför utgör det i dagarna af bokförläggaren Ivar Baarsen härstädes påbörjade utgifvandet af M. och W. von Wright, Svenska fåglar, ett för kändedomen om den svenska fågelvärlden oskattbart arbete, hvilket första gången utkom för 90 år sedan, men som småningom utsåldes och under flera årtionden tillhört bokauktionernas eftersträfvade rariteter. Den nya upplagan skall, utom den föregående 184 fågelbilder, tillökas med de 44 originalplanscher, som befinna sig i Kungl. Vetenskapsakademiens ägo, hvadan hela verket kommer att omfatta ej mindre än 228 fågelbilder, samtliga utförda i det s. k. offsettrycket, hvilket möjliggör återgifvandet af originalets finaste detaljer och färgnyanser.

Dessutom blir denna nya upplaga försedd med en orienterande text — något som den förra upplagan saknade — af Naturhistoriska Riksmuséets förste intendent, professor Einar Lönnberg, hvilken text hålles i en i bästa mening populär form och afhandlar alla i Sverige funna fågelarter.

En blick på det nu föreliggande första häftet äro, både beträffande de färefina afbildningarna och den på ett mycket underhållande sätt affattade framställningen af fättingars och kråkfåglars kroppsbyggnad och lefnadsvanor, ett vittnesbörd om arbetets höga rang som populärvetenskapligt verk. Detsamma skall utgifvas i 50 häften à 3 kr. och beräknas föreligga komplett senast under år 1919.

Före jul voro vi i tillfälle att för samlare af vackra höcker pånåka utgifvandet från Bröderna Lagerströms bokförlagsfirma af Axel Lundegårds Människoskildringar ur historien, hvaraf unions-trilogien, omfattande Drottning Mar-

gareta, Drottning Filippa och Drottning Cilla, med korta mellanrum utkom komplett. Af den därpå följande Struensee-Cykeln, hvars skildringar ge en så intressant inblick i ett dramatiskt skede af Danmarks historia, har tills dato utgifvits Stadsläkaren i Altona — alltiämt i samma konstnärliga utsmyckning af Arthur Sjögrens för stark tidstämning återgivande skapade stift och i en motsvarande omsorgsfull typografisk dräkt. Nu meddelar firman att den, tack vare tillmötesgående från Albert Bonniers förlag, kan fullständiga serien med ännu ett band, nämligen romanen om Mouche, den af ett mystiskt skimmer omgifna kvinnogestalt, som värdade skalden Heine på hans dödsbädd och i hvilken bok författarens ömma skildringskonst, då det gäller motiv af denna art, får en betagande lyrisk hållning.

Detta band, som blir det nionde i den nya ordningsföljden och hvares pris blir i likhet med de öfrigas, tio kronor, lämnas gratis till alla hittillsvarande abonnenter och de nya, som anmäla sig före 15 maj. Efter 15 maj blir priset på hela serien 100 kr.

Kvinnornas fredskedja.

— SE, JAG LASTE I IDUN OM FREDSKRONAN i somras, och då tänkte jag, att om hustru min lefvat, så hade hon allt velat ge en krona och sitt namn och därför så... här är den.

Det var en snyggt klädd liten gubbe af handtverksklassen, som en dag för någon tid sedan kom in till fröken Matilda Widegren, som är skattmästare i Svenska sektionen af Internationella Kvinnokommittén för varaktig fred, och introducerade sig med dessa ord. Den lille gubbens vackra handlingssätt är endast ett exempel bland många på de sympatier, som mött Fredskronan under den korta tid som insamlingen pågått.

Idun redogjorde i korthet i somras för syftet med denna verksamhet, nu vilja vi endast med några ord vidröra arbetets gång.

Kvinnornas världsfredsarbete — just nu synes ett sådant företag som det omöjligaste af allt, och dock existerar en dylik sammanslutning af kvinnor öfver hela jordklödet bildad på kongressen i Haag 1915. I Sverige representeras den som

bekant af en kommitté, som fått namnet Svenska sektionen af internationella kvinnokommittén för varaktig fred, hvilken har tagit som form för sin verksamhet insamling för fredsarbetet. Meningen gif en fredskrona och Edert namn har utsändts öfver hela landet på 4,000 listor och af dessa ha redan en stor del vid det här laget återkommit fulltecknade med namn på både kvinnor och män. Omkring 4,000 kronor ha på detta sätt influtit och då insamlingen först tog fart i november 1916 torde resultatet kunna anses ganska godt. Fröken Matilda Widegren och fru Elisabeth Waern-Bugge ha hållit upplysningsföredrag om idén med kvinnornas världsfredsarbete i norra och mellersta Sverige och öfverallt mött förståelse för hvad saken gällde. Många både män och kvinnor, som förtviflade frågat sig, hvad kunna vi göra i denna mörka skräckfyllda tid för att i en aldrig så ringa mån bidra till att freden blir en verklighet, ha funnit att kvinnornas fredskedja är ett

Ett societetsbröllop.

Löjtnant Robert Kennedy med fru, född Elsa Ribbing.

De svensk-belgiska barnen i Schweiz.

En grupp svensk-belgiska barn.

Mot slutet af förra året vädjade Idun till sina alltid hjälpsamma läsare att räcka en stödjande hand till ett företag, som framkallats af kriget: den svenska hjälpverksamheten bland de belgiska barn, som skickats från sina härjade och brända hem att omhändertagas af en för ändamålet särskildt organiserad kommitté i Schweiz. Vi lämna här nedan en redogörelse för resultatet af den insamling, som gått genom Idun.

Det är nu 50 barn, som på svenska mäns och kvinnors bekostnad få huld och skydd, undervisning och den ömmaste omvårdnad i ett starkt klimat långt från de fador, som förut varit deras dagliga bröd. Dessa barn, som alla ledo mer eller mindre af undernäring, och hvilkas nerver utan undantag voro hårdt angripna, då de kommo till Schweiz, börja nu få friska barns blomstrande, glada utseende. Det är betecknade för hvad de små gått igenom, att då man bad dem försöka rita sina hem i Belgien, var det en mycket stor procent af småttingar, som föredde en teckning af ett brinnande hus. Sådant är det minne, som dominerar alla de andra de föra med sig från hemtrakten.

Den svenska kommittén står i ständig förbindelse med den belgiska och får utförliga rapporter om barnens hälsotillstånd, uppförande, karaktär och fallenheter. I allmänhet arta de små främlingarna sig bra, fastän somliga komma från hem, där de tydligen icke fått några goda impulser. De ha ökat sitt vetande på många områden, bl. a. ha de lärt sig en mängd saker om Sverige och Nils Holgersson öfersatt på franska hör till deras käraste läsning.

Barnen äro placerade på olika platser i den protestantiska kantonen Vaud. Den schweiziska välviljan mot de främmande barnen har öfverallt varit storartad, och det är att hoppas, att förbundsrepubliken alltjämt skall bli i stånd att sörja för de små främlingarna. Det är den svenska kommitténs önskan att kunna samla in medel till underhåll af 75 barn, och genom enskild persons bistånd har understöd för ytterligare 10 barn tryggats utöfver de 50, som redan äro i Schweiz. Hvarje barn kostar 500 kronor om året, och i dessa fider är det kanske icke så lätt att få tillsammans några afsevärda summor. Hvarje bidrag, äfven det minsta mottages med tacksamhet på Belgiska hjälpbyrån, Vasagatan 5, Stockholm, där professorskan Anna Glasell-Andersson är den ledande. Hon fungerar nämligen som skattmästare för den svenska kommittén.

På Iduns lista för de svensk-belgiska barnen ha influitt följande bidrag:

Fru Elin Wägner 15:—, J. M. Kåremo 10:—, Ida Nilsson Kåremo 2:—, Okänd Sundsvall 15:—, Aug. B. Göteborg 10:—, Onämnd 2:—, Ta. L. Borlänge 5:—, Anna Eklund Motala 25:—, Astri 5:—.

Manuskript och bref

af redaktionell natur torde alltid adresseras till Redaktionen af Idun, ej till någon särskild medlem af densamma.

steg i rätt riktning. Att inverka på världshändelsernas gång kan naturligtvis icke vara målet för en sådan sammanslutning, men målet är att bilda en fast organisation, som skall vara färdig att träda i verksamhet den dag, då den efterlängade freden kommer. Genom fredskronan skall man skaffa medel att sända ut värdiga ombud vid den blifvande fredskongressen, då kvinnorna ha för afsikt att bevaka allehandans intressen, som kunna komma upp under fredsförhandlingarna. En stark kvinnoopinionen kan — det har man redan sett — påverka de maktägande. För öfrigt blir det många aktuella frågor, som kvinnorna böra stå redo att behandla vid fredsslutet, såsom amnestifrågan, problemet om behandling af barnen i eröfrade eller ockuperade länder och mycket annat, som förhållandena skola föra med sig. Om en kvinno-världsrörelse då har vuxit fram ur de olika föreningarna kan den få stor betydelse. I Sverige ha hittills bortåt 4,000 kvinnor och ett hundratals män anslutit sig till Fredskronans rörelse, i Danmark, där arbetet pågått afsevärdt längre är antalet anslutna betydligt större. En ringa början, men dock en början till ett stort verk.

För att fira minnet af kvinnornas Haagkongress för två år sedan anordnas i Stockholm ett möte i Musikaliska Akademien den 27 april. Samtidigt blir allmänheten öfverallt i de till kongressen anslutna nationerna genom möten och minnesskrifter påmint om att kvinnorna på våren 1915 uttalade sitt ord för frid på jorden.

Vid Stockholmsmötet, som får en värdig och högtidlig prägel, komma bl. a. Lydia Wahlström och Marika Stjernstedt att hålla anföranden. Vidare utföres musik och uppläsning af fröken Maria Schildknecht.

Ett bord dukadt med servis af gediget handhamrat silfver från Kungl. hofjuvelerare K. Anderssons för sin yrkesskicklighet kända verkstad härstades, Borduppsatsen omfattar allt hvad till ett nutida modernt och väl dukadt bord hörer. Alla pjäser äro i fullkomlig öfverensstämmelse med hvarandra hvarigenom helhetsintrycket blir särdeles tilltalande.

Stockholms nyaste

FOTOGRAFATELIER

är öppnad inom Paul U. Bergströms etablissement.

Inbjuder gärmed ärade allmänheten till besök.

Afslutningsöppen
Vardagar 9-6
Söndagar & särskild beställd tid.

Paul U. Bergströms
FOTO-ATELIER
KUNGSGATAN 47 (HISS)
STOCKHOLMSTEL. 505.

Recept å Korfkaka af Kornflingor för 8 personer af Svalöts Kornflingor

1/2 hg. kalflever
1 liter mjölk
1/2 hg. kornflingor
4 hela ägg
3 msk. sirap
1 kkp. russin
1/2 tsk. hvitpeppar
2 msk. salt
1 liten kvist mejram
1 stor charlottenlök.

Beredning: Lefvern sköljes och får ligga i mjölk en timma, hvarefter den males fint. Mjölken kokas och får kallna, hvarefter den blandas med lefvern och kornflingorna. Därefter tillsätts kryddorna, löken hackas fint, fräses i smöret samt iblandas. Gräddas i smord och brödbredd form ungefär en timma, serveras med skiradt smör och lingon.

KÖKSALMANACK

Redigerad af
ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND
(Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.
FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR

VECKAN 29 APRIL—5 MAJ 1917.
SÖNDAG. Frukost: Smörgåsbord; njursauté med stekt potatis; mjölk; kaffe. Middag: Stekt färs skinka med potatis, ättiksgurkor och syltade rönnbär; selleribottnar med jordärtskockor och rördt smör; citronfromage med enkla biskviter.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; gröt af kornflingor med mjölk; stekt sill med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Kokt köttkorf med rotmos; maisenakräm med mjölk.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; kall skinka med stekt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Morotspuré; stekta flundror med citron och potatis.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafremjölsvälling; fransk omelett med persilja; kaffe eller te. Middag (vegetarisk): Korngrynskaka med lingon; soppa på blandad frukt med skorpor.

TORS DAG. Frukost: Smörgåsbord; rågmjölgröt med mjölk; sillgratin; kaffe eller te. Middag: Hotch-potch-soppa; plättar.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; stekta stångryttare med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag:

NYA
WERMLANDS-TIDNINGEN
Etabl. 1850 Karlstad Etabl. 1850
Rikstelefon namnrop Länstidningen
Värmlands enda dagliga tidning.

GAHNS

ÄKTA
ASEPTINTVÅL
OCH
BORLANOLINTVÅL

cocosoljetvålar i stänger,
tillverkas fortfarande och
- äro af god kvalitet. -

Köttjärpe med stufvade makaroner; rabarberkompott med grädd. LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; uppstekt köttjärpe med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Afredd vegetarisk buljong med stekt bröd; kabeljoppudding med smält smör.

RECEPT.

Stekt färsk skinka (f. 10—12 pers.). 1 bit färsk skinka på omkr. 2 kg., 1 msk. salt (15 gr.), 1/4 tsk. vitpeppar, 1/2 hg. späck, 4 del. god köttsky eller buljong, 5 persiljestjälkar, 2 lagerblad.

Beredning: Skinkan torkas med en duk, urvriden i hett vatten, och svålen skäras 1 cm. djupt i sneda rutor. Den ingnides på undersidan och i skårorna med en blandning af saltet och pepparn. Späckskivorna utbredas i en långpanna, skinkan lägges därpå med svålsidan upp, sättes in i varm ugn och får steka, tills den är mör eller omkr. 2 tim. När svälbitarna få vacker gul färg, hårdna och lossna, tagas de bort och användas sedan till garnering. Då skinkan stekt omkr. 1 1/2 tim spådes den med den kokande köttskyn, tillsatt med persilja och lagerbladen, väl sammanbundna, och öses öfver omkr. hvar 10 de minut. Den lägges upp på varmt serveringsfat, skäres, och skivorna hopläggas så att skinkan ser hel ut, garneras med svälbitarna, salad och persilja, samt räflade, kokta potatis. Köttskyn

PHOSPHO-ENERGON-PILLER
SÄLJES ENDAST I APOTEK
A. B. PHARMACIA, STOCKHOLM
Kontrollant. PROFESSOR A. VESTERBERG.

Brudutstyrlar
såväl enkla som finare, samt Dan och Branunderkläder ständigt på lager i
Helsingborgs Linnetutstyreläffär, Malmö
Rikstel. 48 12.

A/B NORDISKA KOMPANIETS VÄRKATALOG ÄR UTKOMMEN
SÄNDES PÅ BEGÄRAN GRATIS OCH FRANKO.

VOLTA ELEKTRISKA VÄRMEAPPARATER
göra husmodersyslan
- lätt och angenäm -
ELEKTRISKA AKTIEBOLAGET VOLTA
- ULVSUNDA PR STOCKHOLM -
Besök vår utställning Birger Jarlsgatan 21.

2 msk. rågmjöl. De sätts på i kokande, saltadt vatten, få koka mjuka och tagas upp med hälslef.

Citronfromage (f. 10-12 pers.). 4 ägg, 225 gr. socker, skal och saft af 1 liten citron, 8 blad gelatin, 4 msk. varmt vatten, 1/2 lit. tjock grädd.

Beredning: Äggulor och socker röras 20 min. och blandas med det finrifna citronskalet samt citronsaften. Gelatinet spolas med kallt vatten, klippes i bitar och upplöses i det varma vattnet. Grädden vispas till hårdt skum, äggvitorna likaså. Gelatinet nedröres först i äggmassan, därefter grädden och sist äggviteskummet. Massan fyller i vattensköljd och sockerbeströdd form och får stå på is 2-3 tim. När fromagen skall serveras, lossas den från kanten med en spetsig knif och uppstjälpes på flat glasskål med tårtpapper. Serveras med biskvier.

Enkla biskvier (omkr. 30 st.). 25 gr. sötmandel, 30 gr. fint stötta skorpor, 1 stor ägghvita, 90 gr. florsocker.

Beredning: Mandeln skällas, torkas i ugnen, drives genom mandelkvarn och blandas med skorpmjöllet. Äggvitan och sockret röras 1/2 tim., hvarefter mandeln tillsättes och massan röres ytterligare 10 min. Degen lägges med tsk. i små klickar på väl rengjord, smord och mjölad plåt. Biskvierna gräddas i svag ugnsvärme, tills de äro ljusgula och släppa plåten.

Maisnakräm (f. 6 pers.). 1 lit. god mjölk, 4 1/2 msk. maisnamjöl (67 gr.), skalet af 1/2 citron eller 1 msk vaniljsocker, 1 ägg, 2 msk. strösocker (30 gr.).

Beredning: I en kkp. af mjölken utröres maisnamjöllet. Den öfriga mjölken kokas upp med det finrifna citronskalet eller vaniljsockret. Afredningen tillsättes och krämen får koka under rörning 5 min. Ägget vispas väl med strösockret och tillsättes, hvarefter krämen får sjuda och afsmakas. Upphålls i kompottskål, får kallna, garneras med sylt och serveras med mjölk eller saftlös.

Korngrynskaka (f. 6 pers.). 2 1/2 dcl. krossgryn, 2 1/2 dcl. vatten, 3/4 lit. mjölk, 2 1/2 msk. smör (50 gr.), 2 msk. finaackad portug. lök, 1 ägg, 1 dcl. sirap, 50 gr. russin, närsalt, 1/2 msk. soja, salt.

Till formen: 1/2 msk. smör (10 gr.), 2 msk. stötta skorpor. **Beredning:** Grynen sköljas och läggs i vattnet 12 tim. innan de kokas. Mjölken kokas upp, grynen vispas och få sedan koka omkr. 2 tim. eller tills de kännas mjuka och det blir en fast gröt. Den upphälles och 30 gr. af smöret tillsättes genast. När gröten blifvit kall iblandas löken, fräst i resten af smöret, ägget, sirapen, de sköljda och skallade sultanarussinen och litet närsalt. Smeten afsmakas noga med soja och salt. Fylles i smord och brödbeströdd stekpanna eller form och gräddas i ordinar ugnsvärme omkr. 1 tim. Serveras med lingonsylt och smält smör.

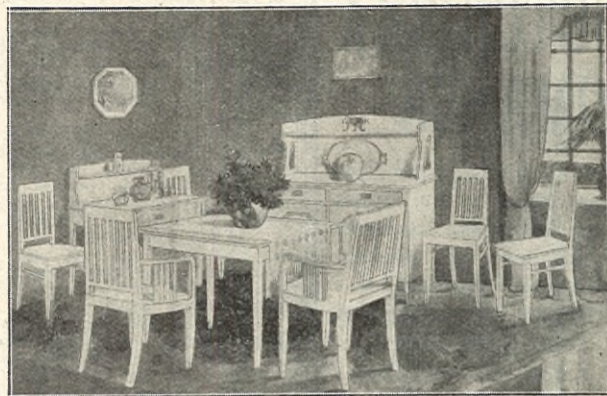
Bränslebesparing vid kakelugnseldning.

Utarbetad en uppdrag af Stockholms stads livsmedelsnämnds Spar-samhetskommitté af dr K. Sonden. Det verkar antagligen på mängden svensk rätt imponerande, om vi meddela, att en enda björkvedsbrasa i Stockholms samtliga kakelugnar representerar en vedmängd af omkring 900 famnar, hvarför ock en enda procent besparing af bränsle motsvarar ej mindre än 9 famnar pr brasa.

I hög grad tillfredsställande — vid sidan af så mycket annat, som är ledsnad — bör det ju då vara, att man genom något så enkelt som förnuttigare eldning kan vinna en besparing af ej blott en procent utan 25 à 30 proc., med andra ord flera hundra famnar ved pr brasa, med ett nuvarande penningvärde, som, uttryckt i kronor, kan skrivas med ett femsiffrigt tal. Så långt räcker nog de flestas intresse för saken. Men helt olika blir säkerligen förhållandet, om man upplyser därom, att denna besparing endast blir möjlig, därigenom att individen vid hvarje enskild eldning ger noggrant akt på detaljerna. Sparsamhet i smätt ligger i allmänhet icke i det svenska lynnet, och detta »gnideri med vedpinnarna» faller nog icke mängden i smaken. I många fall förstår man alldeles icke, hur mycket som verkligen beror af denna enskilda sparsamhet i smätt; och ej sällan låter man — af bekvämlighetsskäl eller motvilja mot kraftansträngningar — bero vid den eldningsmetod, som husets minst omtänksamma och insiktsfulla individer behaga använda.

När det är fråga om att följa regler för eldning i kakelugn (eller köksspis), kan man därför icke undertrycka en idéassociation med Harriet Beecher Stowes bekanta vers (om helgonets predikan för fiskarna): »Och när han talat predikan till slut och nedsteg från predikstolen.

"RECORD" VITLACKERAD MATSALSMÖBEL

- 1 Skänk, bredd 130 cm., höjd 150 cm., djup 56 cm. Kr. 120:—
- 1 Matbord med mekaniskt utdrag och dubbla, på varandra lig-gande skifvor, hopskjutet 105x85 cm. 49:—
- 1 Serveringsbord med låda, skifvan 85x53 cm. 39:50
- 4 Stolar med träsisits à 14:50 58:—
- 2 Fätöljer med träsisits à 35:— 70:—

Komplett Kronor 336:50

Obs! Varje möbel säljes även särskilt.

A/B NORDISKA KOMPANIET
BASARAVD. STOCKHOLM.
MÖBLER LEVERERAS EJ FRANKO.

FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande af alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lätsmält fördraget af den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet af största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet toges af såväl barn som vuxna.

Tillverkas af **APOTEKET VASENS DRUG-HANDELS LABORATORIUM, STOCKHOLM.**
Originalflaskor om 500 gram, Pris Kronor 2.25
BILLIGT! - Finnes å alla apotek - BILLIGT!

TARNA
Kurs 1 maj - 31 juli/aug.
1. **Huvudkurs**
2. **Husmodersskola**
3. **Övre avdelning.**
Ger ökad allmänbildning, även som förutbildning för vissa kvinnl. banor.
Många friplatser och stipendier. Prospekt adr. **Tarna**.

Elegant
kemiskt tvättad o. präsdad blir Eder kostym, klänning, kappa eller överrock, om densamma insändes till **Örgryte Kemiska Tvätt- & Färgeri-A.-B. Göteborg.**

"La Mascotte"

Crème och Teint-extrakt skyddar och förskönar huden som intet annat.

Fås öfver hela Skandinavien. Efterfrågan större än någonsin.

Nyhet!

"La Mascotte" Nagelvatten.

Bästa ingredienser

vid småbak förtjäna bli behandlade med bästa jäsningsmedlet. Gooda-Jästmjöl är bäst och pålitligast.
Säljes öfverallt i burkar à 15, 25 och 50 öre.

Handelsaktiebolaget Sten Sjögren & Co

Prima Engelska Antracit, Hushållskol och Koks
ständigt på lager till lägsta dagspriser.
LAVENS KOLIMPORT-A.-B.
Tel. Allm. och Riks Namnanrop: Lavens Kolimport.

Mellin's Food
är bästa föda för svaga och tiens barn i alla åldrar.
Stärkelsefritt - lättmält.
Köpes i apotek, specceri- och drogaffärer.

SYDSVENSKA KREDIT AKTIEBOLAGET

Drottninggatan 4,

utfärdar resekreditiv, betalbara på de flesta europeiska och utomeuropeiska bankplaisar, ombesörjer telegrafremissor till in- och utlandet.

Fondafdelning. Notariatafdelning. Kassafack.

silas, skummas, kokas ihop, afsmakas med köttextrakt och kryddor och serveras i såsskål.

Selleribottnar med jordärtskockor (f. 6 pers.). 2 stora rotsellerier, 2 lit. vatten, 15 gr. salt, 36 små jordärtskockor, 2 msk. smält smör (40 gr.).

Beredning: Sellerierna skallas, sköljas och skäras hvardera i 6 skifvor. Dessa afjämnas kring

kanterna, så att de blifva runda och lika stora, samt urhållas något i mitten. De läggs i rikligt med kokande, lätt saltadt vatten och få koka tills de äro mjuka. Då läggs de upp med hälslef i ring på ett rundt fat; på hvarje botten läggs 3 små jordärtskockor och litet smält smör hålles öfver. — Jordärtskockorna borstas rena, skrapas, sköljas väl, formas runda och få ligga 1 tim. i 2 lit. vatten tillsatt med

BÄCKSINS SOCKERERSÄTTNING

användes med samma fördel som vanligt socker till sötning av kaffe, té, kakao, soppor, bakning, kräm m. m.

Om detta sötningemedel har Stads-kemisten i Göteborg avgivit föjande

INTYG N:o 145219.

Ett från Herr Oscar Bäcksin, Göteborg, inlämnat prov på sockerersättningsmedel har vid anställd undersökning visat sig innehålla konstgjorda sölmedel. En tesked av provet hade en sölma, som ungefär motsvarar den av en maskinhuggen sockerbit, vägande 4 à 5 gr.

Göteborg den 16 Mars 1917. J. E. Alén, Stadskemist.

INREGISTRERAT VARUMÄRKE

OSCAR BÄCKSIN GÖTEBORG

Pris incl. glas kr. 1.90 pr lit., då emballage å tomglas insändes är priset kr. 1.65 lit. Till landsorten mot efterkräf.

Vägen till makt, går ofta genom skönhet
hvar till främst bibrager Väckra Näglar
använd därför alltid:

SOPHIE ELKANS HISTORISKA ROMANER

En ny upplaga påbörjas i dessa dagar av fru Sophia Elkans Historiska Romaner och kommer att omfatta **Konungen, Konungen i landsflykt, Anckarström och John Hall**, vilka böcker sedan en tid tillbaka icke funnits att tillgå i bokhandeln. Ingen bokvän bör försumma tillfället att skaffa sig dessa böcker.

Sophie Elkans Historiska romaner utgivas i 34 häften à 50 öre. Rekvirera med nedanstående blankett.

Från **Albert Bonniers förlag** i Stockholm rekquirerar undertecknad genom ex. Elkan, Hist. Romaner, häft. 1 och följande. Namn: Adress:

2. Veden tändes lättare, och brasan brinner jämnare, om veden lägnes (på ett tvärlagd vedtrå eller två korslagda trån som underlag), än om den reses. 3. När veden fattat väl eld, stängas innerluckorna, och om dessa slutat tätt intill ramen, öppnas draghålen i luckorna. Härefter tillskjutes spjället så mycket, att brasan brinner tyst, dock med aktgäfvande på att ingen röklukt uttränger från eldstaden. 4. När brasan är till hälften utbrunnen, öppnas spjället och luckor, och brasan omröres, så att bränderna bli liggande ovanpå glöden. Härefter stängas luckorna åter, och spjället tillskjutes i sitt förra läge. 5. När brasan brunnit ut, omröres glödhögen, på det att ingen brand må lämnas kvar bland glöden. Äfven då kan det vara behöfligt att hålla spjället öppet. 6. Härefter stängas luckorna, och spjället skjutes så långt, som kan ske, utan att os kämmes ofvanför luckorna, hvarefter man för försigtighetens skull åter öppnar spjället något litet. 7. Sedan glödhögen mörknat, så att inga lågor synas öfver densamma, stäng spjället fullständigt, hvarvid man dock alltid bör öfvertygga sig om att os icke förefinnes. Luftväxlingen genom att låta spjället stå öppet efter eldningen medför stor misshushållning med bränslet.

SVAR

Nr 135. Uppgif adress och insänd porto till Iduns Redaktion för öfversändande af flera svar. — Räsunda invid Stockholm skulle kanske passa. Res själf dit och se er omkring. Jag vet en ung familj som snart flyttar dit och jag vet en dam som bott där en tid. Men jag vågar ej besvara denna senare om upplysningar. Nämer det blott för att visa att detta samhälle är mycket uppskattadt, där finns allting, praktiska våningar, i stora vackra hus, hyran mycket billigare än i Stockholm, dit man lätt kan komma.

Nr 136. »Undrande» bör vända sig till den församlingspastorsexpedition, där föremålet för edra funderingar är skriven. — A. F. Nr 137. Oviss skall vänta tills ni kommit till klarhet med eder själf. Han kan mycket väl vara den rätta, om det är så att ni kan rätta er efter honom. Det bör hvarje kvinna göra. Kan hon inte det, bör hon aldrig gifta sig, utan med en man, som rättar sig efter henne. Ty så lika människor finns inte i hela världen, utan att de emellanåt ha olika tycke, smak och tankar. Af edra ord att döma får ni ännu inte på lönga afgöra saken. Skulle ni göra det just nu, så vore det bättre att säga nej. Aktskapet är en allvarig sak. Man måste med hela sin vilja och hela sin själ sätta vilja gifva sig. Behöver man fråga efter det, så är saken mycket oklar. Men det kan ju hända att det klarar sig längre fram. Alltså. Vänta ännu så länge.

Nr 138. Hvit Leghorn haf godt anseende som värphöns, men de äro ej lika goda ruffhöns. Om ni prenumererar på »Svensk hönsstidning» får ni fullt upp af goda råd från kompetent håll. Ni får utan svårighet köpa äfven äldre årgångar. Rosenhills hönsgrärd vid Norrköping, eller Bo hönsgrärd, Smedby, rekommenderas. Med beredvillighet lämnas eder äfven råd med afseende å hönsuhusets beskaffenhet, om ni vänder eder dit. — Ea. Nr 139. Uppgif adress och insänd porto till Iduns Redaktion för öfversändande af flera svar. Nr 140. En examinerad barnsköterska brukar få 30 kr. pr månad. Hvad en ackusöriska skall ha vet ni väl genom bekanta. 20 kr. gaf jag min i tiden. — Ebon. Nr 141. Vänd eder till en smed och låt honom förbyla vasken. Säg för en tid sedan en artikel därom i smidestidning. Att måla eller tjära den faller sig nog billigare, men är ej så hållbart.

Nr 142. Vänd eder med förtroende till skådespelerskan fru Gerda Lundeqvist-Dahlström, som helt säkert ger er det bästa råd i den här saken, om hon också ej har tillfälle att själf ge eder lektioner. Hennes adress är Teatergatan 4, Göteborg. — A. F. Nr 143. »28 år». Jag vill gärna hjälpa er om jag kan. Skrif med förtroende till mig. — Kanske ni vill ha plats hos mig? »A» Asby station p. r.

Uppgif adress och insänd porto till Iduns Redaktion för öfversändande af flera svar. — Nr 144. Huru skulle det vara, om ni anmälde eder vid Frälsningsarméns Slumafdelning? Eder vana vid allt slags husligt arbete, sömnad m. m. skulle där komma väl till pass och särskildt eder önskan att gå i fattiga hem och se om sjuka och nödlidande kunde här tillfredställas. Kanske kan ni t. o. m. erhålla något lättare skrif eller expeditionsgöröml vid någon af högkvarteret i Göteborg eller Stockholm. — A. F. Nr 145. Sök att komma öfverens med er man. Däruti ligger nog allt. Så ger han nog med sig. Men kanske han inte har råd. Skall hon nu sluta skolan så kan hon ju visserligen ej gå studievägen. Men låt henne först hjälpa till i hemmet ännu litet. Sedan kan hon ju t.

ex. ta en bokhållerikurs, eller ännu bättre lära maskinskrifning och stenografi, med hvilket hon kan få väl aflönad kontorsplats. Hon kan också bli småskolelärarinna eller lära hus-håll rationellt och få bra plats. Inte blir hennes framtid ödelagd bara därför att hon inte får studera. — Ebon. Nr 147. Ni kan bara annonsera, så får ni snart patienter. Men kalla dem inackorderingar. Jag vet en fru som har sådana. Ni skall ta 75 à 80 kr. kanske mer i vissa fall pr månad. — Ebon. Nr 148. Vänd eder till Folkpensioneringsfondens ordförande där ni är boende. — Ea. Nr 149. Då ni redan har kontorsplats, är det väl ingen idé tänka på »studenten», som tager 3 år? Helst då ni inga medel disponerar. Lär eder i stället stenografi och språk (maskinskrifning om ni ej kan det

förut), därtill kunna edra besparingar möjligen räcka, och då kan ni så småningom erhålla en väl aflönad plats. — Ea. Nr 150. Byt plats. Vänd eder till en platsansökning. — Ebon.

BREFLÄDA

RED: S BREFLÄDA. 1:sta juli 1917. Annonsen kostar kr. 5— för 1 gång. Likvid i postansvisning.

SVENSKA KURORTFÖRENINGEN.

Bie Vattenkuranstalt, Katrineholm. Kneippbad. Starkt radiumhaltigt vatten. Skogsluft. Läkare: Professor Astley Levin, Sthlm.
Borg v. Norrköping. Alla slags bad o. behandl. lämpl. m. Rheum., Gikt, Åderförkalkn. Nervsjukd., Radiumhalt. Inack. i pens. o. sjukh.: 2,50—6,50 kr. Läk: W. Bergvall.
Borgholm Kurort och hafsbad med sydlandskt klimat. Utm. bad. Tidsenl. utrust. Väl fungerande vatten-o. kloakl. Läk. John Peyron, Engelbrektsplan 2, Sthlm.
Båstads Hafsbad o. Kuranstalt. 1/4 —1/2. Mildt, jämnt klimat, härl. läge, en af västkustens naturskönaste badorter. Läkare: dr Erik Witt, Båstad. Sjukgymnast T. Holmberg.

Johannisdal Hälso- o. badanst. v. Köping. Öpp. Juni —ca 20 aug. Järnkälla med hög radioaktivitet, hvass vatten anv. Äfven till alla bad. Läkare: G. Eriksson, Köping.
Källvik 2/3—3/4. Loftahammar. Lugnt, enkelt, billigt; skogrik, vindskyddad hafsbad; fullst. brunns- o. badk; radioaktiva järnk; dietkurer m. m. Läk: Ragnar Edén, Gäfle.
Lannaskede Härl. läge & Smälhögl., skogr. trakt. Stark järnk. alla brukl. badf. Spec. Gyttebad. Kneippb. Radium-Institut. Säs. börj. 4 juni. Läk.. Dr. Sigge Wikander, Sthlm.

Ryd Brunns- och Badanst., Radioaktivt järnk. Alla brukl. kurmedel. Kneippb. Natursk. läge. Skog o. insjöar. Lugn sommar Ytterst bill. lefnadsomk. o. badpr. Läk.: D. B. Caristen.
Saltsjöbadens Badhotell Alla moderna badformer. Fullständigt gymnastikinstitut. Öppet hela året. Läk. Dr O. F. Åberg.
Skagersbrunn Adr. Kristinehamn. Vatten- o. luftkurort med järnk. Härl. läge v. sjön Skager. Alla badf. Radiuminst. Läk.: Dr Johan O. A. Bergqvist, Stockholm 5 6—15,7. Dr Nils G. Marén, Uppsala, därefter.
Strömstad Hafscuranst. Skyddad läge. Mildt hafsbad med ber. gyttebad. Järnk. Säsöng 1 juni—15 sept. Läk.: A. Berghel, Sthlm.
Säro 1/2 t. järnv. fr. Gbg.: urgemmal vegetat., härl. strand- & skogspromenad, saltaste bad, förstk. rest.

Dalsjö Hafsbad. Vällk. kur- o. rekort. Natursk. läge: hälsos. klim. Gytte-, tallb.- kolsyrb. etc. sjuk. Badläk. dr C. A. Öberg. Uppl. D. Uthyr.-byrå. R. 21.
Djursåtra Brunn, Versås. Lugnt. stilla, enkelt. Högt o. fritt läge. Järnkällor. Väl serverade bad. Helutt. Elektr. ljusb. Omorgsfull massagebehandling. Billigt Läk: Hjalmar Anderson, Uppsala.
Fiskebäckskil Hafscuranstalt v. Västkusten. Ren, dammfri hafsluft. Alla sorters bad. Massage och sjukgymn. Bill. lefnads-kostn., storr. rym. matsal. Läk.: Lif-med. Emil Jacobsson, Sthlm.
Fjällnäs Sveriges högst belägna luftkurort, c. 800 mtr. ö. h. i Björckerskogabälet. Lämpelig rekreationspl. Härl. fjällnatur, godt bord, c. 60 rum. Juni—aug. Läk.: H. Laurell.

Loka vid Bergsl. järnv. Säs. 5 juni —16 aug. Terminsindeln. Reumat. hjärtf., neurast. Ber. gyttebad jämte vanl. badf. Radiuminhal. Dietkost. Öfverl.: Dr Th. Hedberg, Sthlm.
Lundsbrunn Hälso- o. badanst. Högt o. torrt läge i natursk. trakt nära Kinnekulle. Ber. järnk., starkt radioaktivt. Billigt. Läk.: B. Pontén, Göteborg.
Lysekil Hafsbad, klimatisk kur- o. rekort. ort, fullst. brunns- o. badkur, sjukgymn. och massage. Moderna anlägg. o. goda bostäder. Läkare: Hjalmar Fries, Stockholm.
Malen, Båstad. Fullst. kurort. Varm- o. hafsbad. Vidstr. barrskog Sjukgymn., brunnsdrickn., dietisk behandl. Lektuga. Lektorinna Läk.: Prof. K. O. af Klercker, Lund.

Sätra Brunn. 14 mil fr. Sala. Dagl. vursttrafik, på beställn. aut. mobil. Gyttebad, gymn., massage särskild matordn. för magsjuka, Öpp 8 6—9/8. Läk.: Prof. Friberger, Upps.
Söderköping Brunn o. bad. Nytt 1-kl. badhus. Nauhelmerb. Elektr. ljusb. Sjukgymn. massage och helutt. beh. Utm. skogspromenad. Enkelt lefnadsst. Läk.: R. Almqvist, Sthlm.
Södertälje Badinr. Öppet året om. Nytt badhus och societetshus, massagebad, el. ljusb. Radiuminhal. Läk.: Axel Hellstenius, Sthlm. För massage och gymn. G. Wickberg.
Tranås Vattenkuranstalt, öpp. året om. Alla varma o. kalla bad. Dietkur. Röntgen. Natursk. läge vidstr. barrskog. Moderata priser. Läkare H. Tham, Tranås.
Trosa Bad- och sommarvilsteseort. Naturskönt läge. Ren o. starkande luft. Utmärkt varm- och saltsjöbad. Tvänne läkare på platsen.
Tulseboda Brunns- o. kurort, Kyrkhult. Blekinge, 1 Jun —1 Sept. Naturskönt läge i högt liggande skogstr. Utm. o. bill. bad Apotek. Bill. lefnadsomk. Läkare: G. Liedholm, Västerrik.

Furusund Hafs- o. Gyttebad i Sthlms skärg. 3 tim. fr. Sthlm. Alla sorters bad, gymnastik, mass 5 hotell, 50 villor. Läk.: Dr Emil Zander, Sthlm. (Spec: Hjärtsjukd.)
Grennafors vid S. stambanan. Berömd järnkälla. Gytte- o. med. b. Mildt barrskogskl., härl. luft. Sjö. Bost. i brunnsparc. Adr.: Moheda. Läk.: E. G. Eklund.
Gustafsberg läge vid västkusten. Barrskog. Radioaktivt vatten. Allbrukl. badform., spec. gyttebad. Sjukgymn. Läk.: Dr Rosegren.
Götarp pr Gno-jö, Jönks län. Naturskönt, högt läge i skogrik trakt vid sjö. Vanl. badf. god järnkälla. Bill. Rikst. Massör Läk.: G. Linge, Lund. Begår prosp. kuranst. Horred, Väster- göt. Reum., gikt, nerv- o. hjärtsjukd. Nutida bad, spec. gyttebad. Lämpelig rekreationsort. Barrskog. Godt bord. 26/5—8/9. Läk.: Klas Björkman.

Medevi Skogssanat. Ber. järnk. m. radioakt. utstr. Utm. gytte- o. hafsbad. Sol- o. luftb. Kalla bad i Vättern. Terrängkur. Dietiskt bord. Läk.: G. Bergmark, Uppsala.
Mörsils Sanatorium f. bröst- o. sjuk. Jämtl. Öpp. året om. Ren, stärkande fjällluft. Ista kl. bord. El. belysn. Rikst. Öv.-læk.: T. Hornsey, Mörsil.
Mösseberg Vattenkur. och sanatorium. 1,100 f. 5 h. Öpp. hela året. Nauheimerb. m. flyt. kols., el. ljusb. Inhalat. Röntg.- o. högtrekv.-ad. Läk.: P. Odinius, Sthlm.
Norrteije 15.6—1.9. Ber. gyttebad, spec. för led- o. muskeldreumatism. Öfriga badform. Vacker natur. Rum o. mat 3 à 5 kr. pr dygn. Vattenl. Läk.: C. Pontén.

Tyringe Badanst. och Sanatorium. Fysikalisk-dietisk kurort. Elektr. g. öd.- o. bägljusb. Högsolsbad, Testastr. m. f. Begår prosp. Läk Dr. O. Reimers, Tyringe.
Ulricehamns Sanatorium o. badanst. Öpp. året om. Vidstr. skogsomr. Mer än 300 m. öfv. havet. Alla brukl. badf., äfv. elektr. Läk.: Joh. A. Andersson, Ulricehamn.
Varberg Hafsbad och gyttebadanstalt. Bästa hafsbad, spec gyttebad. Elektr. ljusb. Billiga afgifter o. lefnadsomkostnader Läk Dr Olof Sandberg. Stockh., Birgerjarlsgratan 19.
Wermlands Eda Vattenkuranst. o. Järnkälla, adr. Charlottenberg. 10/6—20/8. Högt läge. Skogsklimat. Alla brukl. badf. spec. gytte- o. kolsyrb. Läkare: J. Kinberg, Stockholm.

ALL KÄRLEKENS ORO OCH LÄNGTAN

har ARTHUR SCHNITZLER gripande skildrat i **BERTA GARLANS UNGDOMSKÄRLEK**

Denna mästervärdiga kvinnoskildring, som nu utkommit äfven på svenska, tillhör det yppersta Arthur Schnitzler skrivit och torde vara den största skådespelsförfattarens förmåsta romanverk. Pris: 3:50. Lars Hökerberg. En tankerik fia i ten bok är: **BLODSBOT** En läkarens dagboksanteckningar i krigstid af Dr VILHELM SJÖGREN. Bland dem som med smärtsam beklämning sökt finna någon mening bakom all ohyggligheten i den tragedi som nu utspelas omkring oss, skall denna lilla originella och fina bok om människorna och kriget finna många vänner — Pris kr 1:50.

Hjelm Badanstalt. Sundaste läge i den förtj. Guldkroken v. Vättern. Utm. bad. Nytt strandbad. 1:a kl. bost. God mat. Läk.: Dr B. Tengstrand, Sthlm. För gymn. o. mass. Dr Hj. Ekberg, Sthlm.
Hällby Brunn (mell. Eskilstuna o. Torshälla). Ypperl. komn. Starkt radioaktivt järnkälla. Fullst. badanst. o. Kneippbad. Härl. s-ogsluft. Bill. Säs.: 1/5—1/10. Läk.: Nils Wennström, Sthlm.
Hälsans Brunnsanst., Hålsingborg, v. Öresund. Sofiakällan. Järnkälla. Alla med. badf. Härl. strandbad. Reum., magsj., skrof. åkommor. Konvalesc. Läkare: A. Björkman. Hålsingborg.

Nybro Brunns- och badanst. Prakt. barrsk. Torr grusgr. Vattenkur. El. ljusb. Gyttebad. Nauheimerb. Solbad. Starke järnkällor. Bill; Läk.: Dr Bertel Möller, Sthlm.
Porla Brunn. Ber. kraftiga järnvatten. Fullst. badanst. I term. 1/5—1/10. II term. 1/7—1/10. Postadress. Porla. Läk.: Dr H. Nauckhoff, Linnég. 12, Stockholm. Riks- & Allm.
Ramlösa brunn Säs. 1/5—1/10. Allkallisk & järnk. Spec.: Socker, gikt, njurl. Nauheimerb. Röntg.-undersökning. Läk.: Prof. K. Petérén, Doc. M. Dr. M. Ljungdahl, Lund.
Ronneby Brunn. Starkaste järnkällor, mass-, ljusb., hafsbad. kallvattenkur, dietkur, Läk. Lif-med. G. Rystedt, Sthlm. Dr Thorling, Dr Riets och Dr Falk.

Östhammar Skyddad läge v. vik a Ålandshaf. Många badf. Tvåmass-, b., Tallb.-b. El. ljusb. m. m. Härl. hafs- o. skogsluft. Bill. Läk.: O. D. Barr, Sthlm.

Medicinska förfrågningar besvaras af resp. läkare och för närmare upplysningar hänvisas till den af Sv. Kurortföreningen utgifna publikationen »Svenska Bad- och Kurorter» (tillgänglig i bokh.) o. till de olika kurorternas prospekt, som erhållas genom kamerareaktioner och Svenska Turistföreningen, Stockholm. OBS! Beträffande matföreläsningen vid Kurorterna påminnes allmänheten om nödvändigheten att medföra bröd- och sockerkort. Förhållning af de i prospekten utsatta priserna kan möjligen bli tillräcklig om oförutsedda svårigheter för livsmedelsanförskaffningen inträda.

Husvarna Symaskiner
Svenskt välkänt fabrikat, solid konstruktion, lätt gång, stor hastighet
Förmånliga afbetalningsvillkor
Kvalitetsmärke.

LEDIGA PLATSER

BARNSKÖTERSKA, ej ex. frisk och barnkär, helst även sykkning erhåller omedelbart plats i Vermlandsstad för skötsel af 1½ års gosse. Ben. svar med ref. och lönepret. till »Ingeniörsfamilj» Iduns exp.

DUGLIG O. SNÄLL hushållsfrkn fullt kunnig i sömnad, erhåller plats nu genast i disponentfamilj i mellersta Norrland. Kokerska och husa finnas. Svar åtföljda af foto och referenser till »W.» Iduns exp.

EN EJ ELEMENTARBILDAD barnsköterska som vill åtaga sig vården om tvenne barn i ålder från 3—1½ år, erhåller plats den 15 maj. Den sökande bör vara barnkär och gärna sykkning. Svar med betyg foto, och lönepret. till fru Greta Jeansson Kalmar.

TVA ENKLA, barnkära, bättre flickor få plats den 1 maj på herrgård i Sörmland. Den ena kunnig i matlagning, den andra inomhus förekommade göromål. Svar till »Hemtreffnad» Iduns exp.

UNG FLICKA, van vid barn, sykkning och villig deltaga i städning och andra lättare hushålls arbeten. får plats 1 juni för två barn 5 och 3 år i villasamhälle invid Stockholm. Jungfru finnes. Svar märkt »Frisk och pålitlig» med rek. och lönespråk till Iduns exp.

UNG, BARNKÄR flicka med elementarskolebildning (helst 8 kl.) erhåller anställning i officersfamilj biträda med vården af två barn i åldern 1—3 år, att vara såsom sällskap och att gå frun tillhanda. Svar med lönespråk och helst foto, till fru A. Hahr, Sköfde.

BÄTTRE BARNKÄR flicka, rask och villig, samt något kunnig i sömnad, får plats i mindre familj till den 15 maj eller 1 juni. Jungfru finnes. (Helst något musikalisk). Svar med lönepret. m. m. till »Ingeniörsfamilj L», Iduns exp. f. v. b.

EX. BARNSKÖTERSKA 25 & 30 år af god fam. samt frisk och hurtig önskas för en tid af omkr. 2 mån. till att sköta ett barn som väntas i slutet af maj, samt tillse en 4-åring. Svar med betyg, rek., lönevilkor och foto, till »Norra Småland» Iduns exp.

ENSAMJUNGER fullt kunnig i såväl enklare som finare matlagning får plats 1 maj, ev. 15 maj, i liten familj. Svar med foto, lönespråk och referenser under adr. »Karlstadsfamilj», Nordiska Annonsbyrå, Göteborg.

Hushållslever

4 st. bildade flickor emottagas den 15 maj på större gård. Att få lära allt till ett väl ordnat hushåll, undervisningsvan och erfaren husmoders ledning. Passande för dessa hushållsbestämmelser enär allt lagas i hemmet. Pris pr månad 100 kr. Härlig sommarvistelse. Prosp. och uppl. fru Hulda Lundquist, Lndby Gård, Listerby.

Barnfröken

En frisk, anspråklös, bättre flicka erhåller den 15 maj mycket god plats i stad i Västergötland att sköta 4 små rara barn. Bör var mycket barnkär och försedd med bästa rek. samt något sykkning. Svar med foto, och lönepret. till »God plats B», Iduns exp. f. v. b.

Vid Caroline von Vegesacks minne

skola för sinnesslöa barn, blir till Hösterm. vikariat el. möjligen fast anställning för lärarinnan. Kompetenser: Lärarinneex., helst vid Slagsta skola. Begynnelselönn 500, »allt fritt», jämte skatten. Ansökningsh. jämte friskbet, torde före 15 maj insändas till skolans styrelse adr. Karlsvik, Södertälje.

Två afdelningsköterskor.

Vid Norrbottens läns tuberkulos-sjukhus vid Sandträsk förklarar lärmed två afdelningsköterskebefattningar till ansökan lediga, att tillträdas den 1 juli d. å. Lön 600 kr. en månads årlig semester med 45 kr i kostpengar samt allt fritt. Ansökningar åtföljda af frejd- och tjänstgöringsbetyg samt referenser insändas till sjukhusets läkare före den 15 maj.
Sandträsk den 5 april 1917.
Helge Dahlstedt.

Söker Ni plats

på något af den kvinnliga verksamhetens olika områden?

Kom då ihåg

att ett bepröfvadt och af tusentals kvinnliga platssökande med bästa resultat användt förfaringsätt är att sätta in en liten annons i IDUN. En platsannons — 10 mm. stor — kostar endast 2 kr. 50 öre. Beloppet insändes i postanvisning, hvarvid texten lämpligen skrives å postanvisningsblanketten.

Kvinnlig laborant

med elementarskolebildning erhåller genast anställning å fabrikslaboratorium i Stockholm jämte något kontorsarbete, om betygsafskrifter referenser samt uppgift om ålder och när platsen kan tillträdas insändas till »Kvinnlig laborant 1917» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

PLATSSÖKANDE

EX. SJUKGYMNASI önskar plats i familj helst på landet, vid badort eller i småstad. Fina betyg och referenser. Svar till »Officersdotter 26 år», Iduns exp.

PLATS I FAMILJ önskar enkel, bildad landbrukardotter. Lön önskas. Tacksam för svar under sign. »Vären 1917» Trönninge p. r.

BÄTTRE FLICKA, 23 år, önskar plats i familj att jämte husmodern sköta inomhus förekommade göromål. Svar till »Familjemedlem 1917», Karlskrona p. r.

FÖRLOFVAD lärarinna önskar under sommarmånaderna mot fritt vivre komma i bättre familj på landet för att deltaga i alla inom ett hem förekommade göromål. Svar till »Familjemedlem», Karlskrona p. r.

BILDAD medelåld. flicka, som förut inneh. mångårig pl., önskar komma som hjälp och sällskap till liten fam. eller som husförest. att med jungfr. hjälp sköta ett hem. Ref. finnas. Svar till »Pålitlig M. 17» Nord. Annonsbyrå Göteborg.

HUSHÅLLERSKA för ungherre eller mindre familj 25 år med särdeles vackra betyg från kökskurs i folkhögskola, 1 års hotellkök, sommarpensionat samt årsbetyg från hushållerskoplats. Kunnig i bakning och konservering. Sparsam. Ledig 1 maj. Svar utbedes till »Stins», Västertjung eller riks Västertjung 2.

UNG FLICKA önskar plats som barnfröken, kunnig i handarbete och enklare matlagning. Tacksam för svar snarast möjligt till »Barnkär 17 år», Sundsvall p. r.

PLATS SOM HJÄLP och sällskap hos äldre dam eller herre önskas till 1 juli eller till hösten af medelålders, bildad, anspråklös och pålitlig flicka, kunnig i enklare matlagning och bakning samt något musikalisk. De allra bästa rek. finnas. Svar till »Villig och samvetsgrann» Gäfle p. r.

MOT FRITT VIVRE önskar lärarinna med goda praktiska anlag under några månader vara husmoders hjälp i treflig familj på landet. Deltager gärna i trädgårdsskötsel o. d. Svar under adress »L. 1917» Kalmar p. r.

I GÖTEBORG önskas plats at bättre landbrukardotter som hjälp och sällskap hos ensam dam eller som fruns hjälp i familj där jungfru finnes. Kunnig i matlagning, handarbete och konstväfning. Svar märkt »Sommaren 1917», Hofva p. r.

BLIFVANDE MÖDRAR! Ung barnmorska äfven van vid sjukvård, åtager sig vården af blifvande mödrar och barn. Svar till »H. G.», Stockholm C. p. r.

19-ÅRS BÄTTRE flicka önskar plats att medfölja till badort eller landet som hjälp och sällskap eller också barnfröken. Kan enklare matlagning samt sömnad. Svar till Carin Carlsson, Handverksgatan 16, Filipstad.

UNG, MUSIKALISK, undervisningsvan lärarinna önskar sommarkondition. Svar till »Språkkunnig» Vasatorp, Hälsingborg.

BÄTTRE FÖRLOFVAD flicka önskar plats i godt och trefligt hem för att lära matlagning och deltaga i ett hems skötsel. Någon ersättning önskvärd, dock icke nödvändig. Tacksam för svar till »Sällskap S. Gumælii Annonsbyrå, Malmö f. v. b.

UNG SKÅNSKA som genomgått barnvård, kindergården, slöjd- och hushållsskola önskar plats i familj som husmoders verkliga hjälp. Svar till »Glad och villig» Allmänna Tidningskont. Gustaf Ad. torg, Sthlm.

UNG 23-ÅRIG landbrukardotter, frisk och hurtig önskar plats i herrgård eller prästgård, där jungfru finnes, som husmors hjälp och sällskap, kunnig i matlagning, handarbete, sömnad. Svar till »amiliemedlem 1917» Iduns exp. f. v. b.

UNG FÖRLOFVAD flicka önskar plats 1 juni i ett godt hem under skicklig husmoders ledning. Tacksam för svar till »Norrländska» Skönvik p. r.

MUSIKLÄR o. **MALARINNA** önsk. mot fritt vivre o. någon lön underv. i musik o. måln. i godt hem und. juni mån. ev. längre. Sv. t. »A-n 40», Iduns exp. f. v. b.

22-ÅRIG LANDTRUKAREDOTTER som just afslutat 1½ års husmoders- och slöjdslekturs söker anställning mot fritt vivre som husmodershjälp på landegendom. Sv. till »H. M», Iduns exp.

UNG LÄRARINNA önsk. mot fritt vivre under ferien plats i familj. Sv. t. »Familjemedlem», Iduns exp. I HVALKEN FAMILJ finnes plats för undervisningsvan lärarinna (norrländska) för läsåret 1917—1918? Fina rek. fr skola o. hem. Sv. till »Elisabeth 25 år», Iduns exp. f. v. b.

UNG FLICKA 20 år önskar komma i treflig familj på landet i Östergöt. el. norra Småland för att del. i hush. sysslor. Betalar gärna blott hon kan beräkna vänligt bemötande! Sv. till »Ung flicka», Mjölby p. r.

UNG BILDAD FLICKA önsk. till sommaren medfölja familj el. äldre dam till badort såsom hjälp och sällskap. Sv. till »Småländska», Iduns exp.

UNG ENKEL FLICKA, som ej är rädd för arbete, önsk. komma i vänl. fam. för att hjälpa till med barnen och del. i hushållsgöromålen. Genomgått sykurs. Sv. till »Familjemedlem», S. Gumælii Annonsbyrå, Malmö.

Kvinnlig arbetskraft med bästa resultat

inom såväl hemmens som andra kvinnliga arbetsområden kan Ni erhålla genom att sätta in en annons i IDUN, specialorganet för kvinnliga platsannonser af alla slag.

En platsannons — 10 mm. stor — kostar endast 2 kr. 50 öre. För större annonser beräknas ett pris af 25 öre pr mm. därutöver.

LÄRARINNA önsk. mot fritt vivre undervisa barn inom realskolans stadium under sammarmån. Sv. till »S. B.», S. Gumælii Annonsbyrå, Gbg.

EN 22 ÅRS FLICKA från godt hem söker plats 1 juni som hjälp och sällskap. Familjemedlem, närmare genom fröken Edla Hartzell, adr. Eskilstuna.

BARNKÄR, BÄTTRE FLICKA önsk. under sommaren plats som barnsköterska el. hjälp till husmor. Underv. van o. sykkning. Bästa rek. fr. 3-årig plats. Sv. till »Ingen lön», Iduns exp.

LÄRARINNA önsk. mot fritt vivre under ferien plats i vänligt hem. Är villig deltaga i alla hush. syssl. Sv. till »Svea», Nybro p. r.

Ung, bildad musikalisk dam önskar komma till ensam dam eller liten familj i Sthlm eller dess närhet som hjälp med enklare hushållsgöromål och sällskap. Svar till »Familjemedlem som. 1917» S. Gumælii Annonsbyrå, Göteborg.

Välrek. bild. äldre **Hushållsfröken**

fullt kunnig och praktiserad i enkl. o. fin. matlagning, sjukdiet, bakn. sylt, etc. i stads o. landthushåll önskar plats antingen som vikarie eller fast plats vid något hem, pensionat eller dyl. äfven i god familj. Har senast innehaft plats i många år vid ett större l-klass privat sjukhem men är ledig på grund af dess upphörande. Svar till »Pålitlig o. sparsam» Iduns exp.

Anspråklös, bildad frisk

gladlynt medelålders dam med goda relationer och mångårig vana att sköta ensam persons hem önsk. dylik plats hos äldre herre boende i Sthlm el. dess närhet. Tacks. för sv. till »Små lönepretentioner», Iduns exp.

Ung skånska

önskar under sommarmånaderna såsom familjemedlem i bättre herrgårdsfamilj i mellersta eller södra Sverige blifva i tillfälle lära huru ett sådant hem skötes. Svar med uppgift om pris och lämpligaste tiden utbedes under sign. »Nytt och nöje» Box 8, Rydsgård.

INACKORDERINGAR

KONFIRMATIONSUNDERVISNING meddelas 5 & 6 flickor i sörländsk prästgård med härligt läge vid sjö. Början den 20 juni. Pris med inackordering 175 kr. Sv.: Yngerstrand, Björkvik.

EN 21-ÅRIG FLICKA önskar inackordering en del af sommaren i bildat hem på landet t. ex. prästgård eller herrgård där god ungdom finnes. Tillfälle till kallbad önskas. Svar till G. O. V. Lindgren Örebro.

UNG, BILDAD FLICKA önskar under ett par månader inackordera sig i en god familj, bosatt helst i närheten af Göteborg. Är kunnig i matlagning och är gärna villig deltaga i hushållsbestyren. Svar med pris till »Förlofvad», Svenska Telegrambyrå, Göteborg.

Äldre dam

önskar inackordering på landet i södra Sverige från sept. månad. Anspråken är: två omöblerade rum god husmanskost samt ett vänligt bildad omgång. Svar med utsatt pris pr månad eller år, torde sändas till »Hemtreffnad» Kristianstad p. r.

Konfirmationsundervisning

samt inackordering lämnas ett par flickor instundande sommar i prästgård, nära Strömstad. Svar till kontraktsprosten G. Engström, Skee.

Babylådan
Inneh. fullständig utlysrel för späda barn, välsdtd och af bästa kvalité, pris 10 och 15 kr. pr låda beroende på monterig. Sändes mot efterkr. A. C. Cronquist & Son, Krist. 815. MAI O

Hvar skall jag tillbringa min sommarssemester?

Dalarne:

SVARSDSJÖ HVILOHEM erbjuder hvila och hemtrefnad i lugn, vacker trakt af Dalarne. Närmare meddelar fröken Lydia Johnson, Svärdsjö. Riks 29.

Skåne:

LUDVIGSBORGS PENSIONAT. Härligt läge i skogrik trakt, nära Ringsjön, rekommenderas. Tel. Höör 58 B. Emilia Paulsson.

MOLLE-KULLEN, Hotell Elfverson.

Rikstel. 9 och 26.
Johan Elfverson.

Västkusten:

MARSTRAND. Pensionat Nygren rekommenderas.

Alsback LYSE rek. Strandbad.

Varma bad. Löf- och barrskog. Öppnas 1 maj.

Värmland:

DOKTORINNAN VILMA ERIKSSONS Hvilo hem, beläget 15 min. skogsväg från Arvika. Adr. Högåsen, Arvika. Bröstklena mottagas ej.

Östergötland:

SOMMARGASTER mottagas i år å villaegendom, vackert belägen vid Göta kanal och Wreta klosterkyrka. Moderata priser. Vidare meddelar fr. E. Samuelson Torberga, Skedaborg.

CAPL DEPOSE

FLORODOL-TVÅLEN

är barnens förtjusning.

Använd Florodol-Tvålen vid tvättning av de små. Den bevarar och stärker deras fina hud och rosiga hy.

Professor PATRIK HAGLUNDS Gymnastik-Ortopedisk-Kirurgiska Privatklinik. S. T. 7025. Stureg. 62, Stockholm S. T. 8301. För behandling af stödj- och rörelseorganens skador, sjukdomar, deformiteter och funktionsrubningar.

Dr. Heilmans ELECTROMEDICINSKA INSTITUT. NERVSJUKDOMAR och REUMATISKA ÅKOMOR. Kungssportsplatsen 2, Göteborg. Tel. 45 46.

Doktor J. Arvedsons kurs i Sjukgymnastik, Massage och Pedagogisk Gymnastik medför enl. kungl. maj:ts medgiftvande samma komp. o. rättigheter som en kurs vid Gymn. Central-Institutet. Kursen 2-årig börjar den 15 sept. Prospekt på begäran gen. Dr. J. Arvedson: adr. Odeng. 1 Stockholm.

Gymnastikdirektörsexamen afläggas efter 2-årig kurs af kvinnliga elever vid Sydsvenska Gymnastik-Institutet. Ny kurs börjar den 14 sept. Prosp. gen. Kapten J. Thulin, LUND.

Göteborgs Gymnastiska Institut Fullständigaste ettåriga kurs i Sjukgymnastik och Massage Nästa årskurs börj. i Sept. Begär utförligt prospekt!

Med. Dr. E. Kleens ettåriga kurs i Massage och sjukgymnastik för Damer och Herrar börjar den 1 oktober kl. 10 f. m. Mästersamuelsgatan 37, 2 tr. Obs! Prospekt begäras och anmälningar mottagas städe under adr. Engelbrektsgratan 43 B. Stockholm.

Hår- vatten för erhållande af mjuk och kraftig hårväxt (världsfabrikat). Pris kr. 4,90 och 5,50 + porto. Försändes diskret. Franska Parfymmagasinet, Hölleversntör, Drottningg. 21, Sthlm.

Majorskan Edmanns utsökta Crème Idéale är af kunnare ansedd som mest förskönande och mest elegant. Bleker fränar och leverfläcker, gör hyn ungdomligt vacker.

VACKRA BRODERIMONSTER, 4 st. olika till daglinnen mot insändande af 70 öre i frimärken. 1 till lakan mot 50 öre und. adress Box 14 Bankeryd.

Mot grått hår och mjäll. Härmed meddelas att det utmärkta och så mycket efterfrågade hårvattnet mot grått hår, som förhindrar håravfall och fullständigt borttager mjäll och som i öfver 40 års tid förts i Fanny Gelins Parfymmagasin, Malmstorgsgatan 5 Sthlm, numera fås under adr. Firma Fanny Gelin, Norrviken. Rikstel. Norrviken 14. Pris 5:50 fraktfritt.

Rokbinderiskola. Fröken Sigrid Pay från Kristiania ger under maj månad en kurs i klotbandsbindning. Undervisningstid 10-1 och 2-5 eventuellt 3 aftnar i veckan. Anmälningar mottagas hvarje dag af fröken Sigrid Pay, Floragatan 4, Allm. 403 47, Riks Östern. 20 21. Obs! Hvar och en kan på denna tid lära sig enkel bokbindning. Lämpligt och trelligt arbete för sommarvistelsen.

BENNINGE HEMSKOLA Strengnäs.

Ny kurs från 18 Juni till 1 Dec. 1917, 10:de arbetsåret 23:dje kursen. Grundlig husmodersskola på landet. med undervisning i matlagning, inkokning, torkning, sömnad, tvätt, väfning, trädgårdsskötsel m. m. 3 skickliga, examinerade lärarinnor. Härligt läge. Godt hemlif. Vidare upplysningar under adress som ofvan. Riks och Allm. telefon.

Filip Holmqvists Handelsinstitut N. Allégat. 7, 1 & 2 tr., Göteborg. Grundat 1885. Rt. 2127 & 9160. Främsta och största enskilda handelsläroverk i landets främsta handelsstad Egen läroverksbyggnad. 33 läsåret. Høstterminen börjar den 17 aug 1917. 20 akademiskt och praktiskt utbildade lärare. 500 elever årligen. Års och terminskurser. Utförlig bankkurs med öfningar i alla bankgöromål. Platsförmedlingsafdelning med vidsträckt förbindelser. Begär vårt 40 sid. illustr. prosp. Sommarkurs 2 maj - 28 juli

Furulidens sanatorium vackert beläget vid skog och sjö i småländska höglandet säljes ev. utarrenderas på förmånliga villkor. Hel uppsättning af inventarier kan få öfvertagas. Svar: Furuliden, box 31 Wexiö. STABIL är den förnämsta pasta för borttagande af Missprydande Hårväxt Obs! Inga märken, ingen lukt. Pris 8:50 + porto. EBBA BECKMANS HYGIENISKA SALONG, GREFTUREGATAN 3. Riks Tel. 70658. Allm. Tel. 40100.

Bad och Tvätt! Tvättning, mangling och strykning af privatkläder utföres på ett i allo förstklassigt sätt i Mälarbadets Bad-, Tvätt- & Strykinrättning. Mälarbadets priser å bad och tvätt alltid de lägsta. Tvättinr.: Allm. 9344 Badet: Allm. 9343 Riks 38 15 Riks 38 14

Ferrin Fås på apoteken. Bästa järnmedel, aptitgiftande, styrkande, Föreskrives af många läkare. Apoteket Lejonet, Malmö. Musikinstrument Stor sortering af prima, väljusterade stråk- och blåsinstrument. Sextetter af förstklassig böhmisk tillverkning, svensk modell, till 375 och 500 kr. pr sextett. Talapparater, ljudskifvor med frälsningsarmestycken. Orglar och pianon, bästa fabrikat. Strängar och tillbehör till musikinstrument. Tekn. art. med eget firmamärke: Dentol, förstklassigt antiseptiskt munvatten och dito tandpasta. Skokräm, terpentinfri och fri från alla för lädret skadliga ämnen. Putspulver och putskräm, bästa rengöringsmedel för metaller. Illustr. varukatalog sändes på begäran gratis och franko. Frälsningsarméns Handelsdepartement, Östermalmg. 24 & 26, Sthlm 5. Telefoner: Riks. 85 81. Allm. 68 72. Filial: S. Allég. 9, Göteborg. R. T. 78 76.

MÄRKET MARKATTAN M5A

TVÄTTAR ICKE KLÄDER. (HOS ALLA HANDLANDE.) Sunlight Såpval Aktiebolag Göteborg

MÖBLER av vår tillverkning kännetecknas av elegans, styrka o. prisbillighet! CARLSSON & REICKE Etabl. 1891. Möbleringsaffär Etabl. 1891 G:la Kungsholmsbrogatan 13 STOCKHOLM. OLAUS OLSSONS ORDER-TELEFONER Namnrop: "Olaus Olssons" KOLIMPORT A.B. Kylsalva. 15-årig frostsåda botad! Absolut ofarlig. Lämplig för såväl ansikte som händer. Insänd rekvisition ofördröjligen till »Enståående resultat», Iduns exp. f. v. b. så sändes en sats omgående belagd med postförskött å kr. 3:75 plus porto.

5:te upplagan nu utkommen! IDUNS KOKBOK Utgifven af ELISABETH ÖSTMAN. IDUNS KOKBOK är vår modernaste kokbok till utstyrel och innehåll. Bokens alla 1.071 recept äro praktiskt pröfvade vid Elisabeth Östmans Husmoderskurser o. öfverskådligt uppställda, med ingrediensernas vikt eller rymdmängd noggrannt angifna. Äfven helt unga husmodrar och tjänarinnor med mindre erfarenhet finna härigenom en söker handledning i IDUNS KOKBOK. PRIS: INB. 5:50. Skånska Handelsbanken. Fonder 21,850,000 kronor. Stockholmskontor: Arsenalg. 9. Filialer: { Södermalmstorg 8 Sturegatan 32. Uthyr kassafack. Emottager värdehandlingar i öppet eller slufet förvar. Fondafdelning. Kassafack. Idun utgifves denna vecka i A och B. Wilhelmssons Boktr. A.-B., Stockholm 1917.